

buroblad

Achtergrond voor theater & educatie

voorjaar 2016

Een mythe is vanaf de eerste zin spannend

Achtergrond: Klassiekers voor kinderen

Jong geleerd is oud gedaan

Onderzoek: Nikki de Groot

“Als carrière een basisschool was, zaten wij
nog in de kleuterklas”

Interview: Tg Locals

“De toekomst van theater”
Nieuw talent is publiekstrekker

Colofon

buroblad is een uitgave van buro bannink

Redactie:

buro bannink
Burgemeester Bosstraat 46
3043 GD Rotterdam
www.buroblad-magazine.nl

Tekstredactie:

Karin Bannink, Marloes Damen, Niels-Jan van Dijk, Arnold de Voogt & Jeanette van den Berg.

Ontwerp & vormgeving:

Karin Bannink

Fotografie en illustraties:

Floris Heuer, Bas de Jager, Jurrie de Vries, Eva Poppink, Richard Pels, Joost van Dijk, Cor Bekink, Nike Martens, Marjory Haringa, Phille Deprez, Joel de Zwaan, Alco Versluis & Floyd Koster.

Fotografie omslag:

Caspar Koster

Tekstbijdragen:

Marleen Hiemstra, Joriene Blom, Nikki de Groot, Angelique Dorrestijn, Niels-Jan van Dijk, Rosa Peters, Jaap Robben, Denise Lukkenauer, Anke Kuypers, Arie Hemmen, Ernst Weerstra, Jeroen Jesse, Lesja Sondorp & Linda van Denderen.

Aan deze uitgave werkten mee:

Cultuurbarbaartjes, Jolanda Spoel, Impresariaat Uit de Kunst, Stt-Producties, Dansstorm-Oost, Tg Locals, Theatergroep Fien, Anke Kuypers, Tg Graasland, Garage TDI, Mark van Vliet, Tg Witte Raaf, Tg Think, Nochem & van Luyn, Jeroen Schipper, Buro Blom, MAAS TD, Wie Walvis, Zonder Mouwen, Held & Bloem, LaMelis, Heer Otto, onder het buro, Het Schoolvoorbeeld & Hofplein Rotterdam.

Met dank aan:

Ron Bannink, Ina Bannink & Thom Jordens.

Copyright © 2016 burobannink

Niets uit deze uitgave mag geheel of gedeeltelijk worden vervaelvoudigd of openbaar worden gemaakt, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever. buroblad/ burobannink is niet aansprakelijk voor eventuele onjuistheden in deze uitgave. burobannink is niet verantwoordelijk voor handelingen van derden welke mogelijkerwijs voortvloeien uit het lezen van deze uitgave.

Première

ga maar vooraan zitten
zei z'n moeder
en dat deed de dreumes
hij klom op het toneel
en maakte het zichzelf
gemakkelijk
terwijl hij aandachtig
de zaal in keek

Anke Kuypers

Anke Kuypers schrijft al bijna twee jaar elke dag een gedicht.
Ze noemt ze Anke®tjes
Meer info op www.ankekuypers.com

“Korte-termijn denken een bedreiging voor de toekomst”

Tijd is een relatief begrip. Zoals mijn naasten weten heb ik daar best veel moeite mee. Tijd technisch reken ik mezelf altijd rijker dan ik ben. Maar ook met het verleden ben ik vaak in strijd. Welke herinneringen zijn waar, wat weet ik nog en wat ben ik allemaal vergeten? Veel! Als ik denk over de toekomst begint het me vaak te duizelen. Mijn vroegere ideeën over hoe mijn leven er uit zou zien als ik 33 was? Die zijn dermate anders dan de realiteit. Dus durf ik niet te bedenken wat er komen zal want dingen gaan zoals ze gaan, welke plannen je vooraf ook hebt gemaakt.

Hoewel ik echt in het nu leef, ben ik in mijn werk heel bewust bezig met de lange termijn. Lange-termijn denken geeft mij hoop, energie, wilskracht en geeft mij de mogelijkheid mijn visie en passie te behouden. Dit heb ik nodig omdat het korte-termijn denken en het resultaatgericht werken hoogtij vieren. Laten we eerlijk zijn: zowel in de cultuur- als onderwijssector ligt de nadruk op de resultaten van nu. Dat beangstigt mij, want beide sectoren zijn zo belangrijk vanwege hun bijdrage aan de leefbaarheid en het geluk van de toekomst.

De korte-termijn visie is heel sterk verbonden met resultaatgericht werken. Dat maakt het heel begrijpelijk. In het onderwijs is de werkdruk erg hoog en het is dus sowieso erg moeilijk om lange-termijn visies na te streven. Kinderen moeten in het nu getoetst worden op hun competenties. Die hebben altijd met kennis en kunde te maken. Zelden met de competenties die een kind vormen tot een mooier mens. Cultuureducatie is een bijvak en wordt dan vaak enkel gezien als nuttig wanneer het ‘nu’ bijdraagt aan de toetsbare competenties. Krijg je er een hogere score door bij de CITO dan heeft het nut. Cultuureducatie wordt meer en meer ingezet als middel om de korte-termijn doelen in het onderwijs te behandelen.

Ook in de cultuursector zie je dit korte-termijn denken. Men wordt afgerekend op huidige prestaties, zalen moeten vol en kosten moeten laag. Geen risico. Heel logisch want de bezuinigingen liegen er niet om. We moeten overleven. De culturele sector zit momenteel in de tweede trede van Maslow's piramide, behoefte aan veiligheid en zekerheid. Er kan pas weer over de toekomst worden gedacht wanneer er zekerheid is over het bestaansrecht, er weer verbinding is met de maatschappij en zelfvertrouwen in het draagvlak voor de sector. Dan kan de culturele sector zich weer richten op zelfontplooiing en weer echt kritisch kijken naar de toekomst.

Helaas is het korte-termijn denken voor de onderwijs- en cultuursector wel degelijk een lange-termijn bedreiging. Want de culturele beleving is er om kinderen (mensen) te vormen, te inspireren en op lange termijn zijn werking te hebben. Namelijk cultureel bewuste mensen opvoeden die kritisch naar zichzelf kunnen kijken en naar de wereld om hen heen. Want laten we eerlijk zijn creativiteit, empathie, maatschappelijke betrokkenheid, zelfredzaamheid en individualiteit ontwikkel je niet in één middag. We investeren in de kinderen van nu om dit in de mensen van de toekomst terug te zien.

Met de huidige editie van buroblad leggen we tegen de stroming in de nadruk op de lange termijn. We kijken naar de tijd, de toekomst van theater, het publiek van de toekomst, hoe gaan dingen nu en wat betekent dat voor later? Ook een focus op wat we van vroeger kunnen leren, want om de weg naar de toekomst te kunnen zien, moet je weten waar je vandaan komt. Want verleden, heden en toekomst zijn samen het sterkst.

Veel leesplezier en ik hoop dat het je mag inspireren!

Karin Bannink

18

16

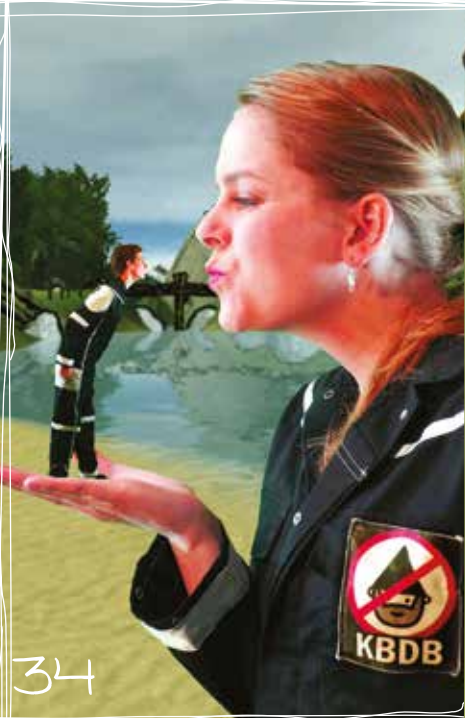
33

35

24

34

38

22

28

Inhoud

Editie voorjaar 2016 'De Toekomst van Theater'

Opinie, Interview & Column

- 9 Angelique Dorrestijn: Na de woeste golven
- 10 Joriene Blom: De toekomst van theater. Een pleidooi: nieuw talent is publiekstrekker
- 15 Jolanda Spoel: Talentontwikkeling is spotten, opleiden, wortels laten schieten, naam laten maken en nieuwe kansen bieden.
- 18 Zonder Mouwen in gesprek met zichzelf
- 24 Tg Locals: "Als carrière een basisschool is, zitten wij nog in de kleuterklas"
- 38 Karin Bannink: 'De juiste routeplanner'

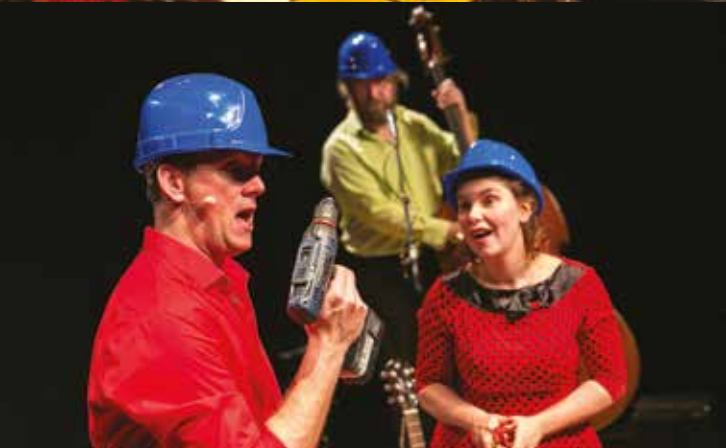
Inhoud & Achtergrond

- 13 Mark van vliet, 'Help! Ik heb een vlieg ingeslikt'
Wie Walvis, 'Kraak'
- 14 Cultuurbarbaartjes
- 16 Tg Graasland 'BRRR'
- 17 Jong geleerd is oud gedaan, een onderzoek door Nikki de Groot
- 22 Het 'heilige vuur' van Dansstorm Oost
- 28 Klassiekers voor kinderen, "Een mythe is vanaf de eerste zin spannend" Het verteltheater, Theatergroep Fien en Witte Raaf vertellen waarom.
- 32 Tijdloze Sprookjes van LaMelis
- 33 'Kaspar H.' Geschiedenis komt tot leven
- 34 Garage TDI: Virtual Reality in het theater
- 35 Heer Otto, 'Boer Boris'
- 40 Tg Locals 'Het geheim van de liefde'

Aan de slag met

- 06 'Swingen als een Kangoeroe' Jeroen Schipper
- 08 Feiten & cijfers
- 20 Social media: tips cultuureducatie & Kinderboekenweek
- 26 'Waar is watte?' Held & Bloem
- 37 Vier dans, muziek en toneel volop! Ga met de hele school het podium op
- 39 Kleurplaat: 'Schildpad zoekt een huis'

Meer informatie: www.jeroenschipper.nl

SWINGEN ALS EEN KANGOEROE MET

JEROEN SCHIPPER &

DE BOEGIEMANBAND

Banaan

latin feel
couplet

A Bm7 E9 A

Als er een wed-strijd zou zijn voor fruit, en ze deel-den me-dail-les uit, dan ging de

A7 D E B7 E9 refrein A

eer niet naar de peer of de me-loeg, want de ba-naan werd kam-pi - oen! Ba-naan, ba-

Bm7 E9 A F#m Bm7

naan, ei-gen-lijk te krom om te staan. Ba - naan, ba - naan, toch

E7 A brug E7 A

staat de ba-naan bo-ven-aan! Het is een snack op school, het is een nep-pis-tool, het is een

Bm7 E7 A E7

mooi - e hal - ve maan. Het is een te - le - foon, het is te

A Bm7 E9 F7

gek ge - woon, je kan van - al - les met ba - naan!

De

Voorwegschool in Heem-

stede is de oudste basisschool van Nederland

en bestaat 385 jaar. In 1630 had de school twee leerlingen

en schreven kinderen met een ganzenveer. Nu zitten er bijna 400

kinderen met laptops op school | De eerste scholen in Nederland zijn

ontstaan in de achtste eeuw | De Leidse Schouwburg is gebouwd in 1705 en is

daarmee het oudste nog in gebruik zijnde theater van Nederland | Traditionele vormen

van toneel die al in de klassieke oudheid ontstonden, zijn de tragedie en de komedie. In de middeleeuwen ontstond volkstoneel, waaronder de klucht. Rond de paastijd werd een passiespel

gespeeld | In de zeventiende en achttiende eeuw was toneel een bloeiend genre. In Nederland verschenen in die twee eeuwen bijna 5000 toneelstukken | In de antieke Griekse en Romeinse wereld en

in de Europese Middeleeuwen werd het voor

het toneel te staan. Deze opvatting werd pas in

volgens The Guinness Book of Records, is de

Yasutaro Koide. De Japanner heeft de respectabele

echter iets anders. Jose Coelho de Souza, een man

zijn | De in de 18e eeuw geboren Valentina Vassilyev

baarde". Totaal raakte ze 27 maal zwanger en baarde

tweelingen, 7 drielingen en 4 vierlingen gekregen

Hugo Gernsback. De naam werd bedacht om mensen

sector is een relatief kleine sector. In 2013 telde de sector

zelfstandigen. Dat

van de werkende

de periode 2009 tot

culturele sector circa

van werknemers verloren gegaan, waarvan de helft in

16 met kunstvakopleidingen | Er zijn 69 MBO scholen

Daarnaast zijn er ook 29 particuliere aanbieders in het

ruim 20.000 studenten af in het hoger kunstonderwijs

onderwijs | De grootste sector in het kunstonderwijs

kunststudenten studeren | 25 % van de studenten

van de studenten volgt een specifieke opleiding voor

hebben studenten aan het Hoger Kunstonderwijs

| De HBO-monitor van 2012 laat zien dat 11,5%

nog zoekt naar een baan, dat percentage ligt

zeer specialistische opleidingen maken het voor de KUO-studenten bovendien erg lastig om in een andere

sector of werkveld aan de slag te gaan | KUO -afgestudeerden zijn echter zeer ondernemende types: het

percentage studenten dat als zelfstandige start (49,2%) ligt ver boven het HBO-gemiddelde (5,5%) |

Het CBS rapport "Kunstenaars in Nederland" (2007) meldt dat er in Nederland 96.000 kunstenaars

zijn | Hiervan heeft echter slechts 40% een kunstopleiding genoten | In absolute zin gaat het

dus om maximaal 38.000 kunstenaars met een HBO kunstopleiding, de overige 58.000

kunstenaars zijn niet afkomstig uit het kunstvakonderwijs en hebben dus geen

formele kunstopleiding genoten | Voorbeelden van bekende Nederlandse

acteurs zonder (afgeronde) kunstvakopleiding zijn o.a. Monique

van de Ven, Michiel Huisman, Kees van Kooten, Sanne

Vogel, Paul de Leeuw, Brigitte Kaandorp en

Jacob Derwig.

vrouwen als schandelijk beschouwd om op

de 17e eeuw in Venetië doorbroken | Officieel,

oudste nog in leven zijnde persoon op aarde

leeftijd van 112 | Ambtenaren in Brazilië beweren

in het noordwesten van het land, zou 131 jaar oud

heeft het record van "Moeder die de meeste kinderen

ze 69 kinderen. Tussen 1725 en 1765 heeft ze 16

| De naam Science fiction is in 1926 bedacht door

wetenschap leuker te gaan laten vinden | De culturele

143 duizend banen van werknemers en 106 duizend

is circa drie procent

beroepsbevolking | In

en met 2013 zijn in de

20 duizend banen

2013. | Er zijn 37 Hogescholen in Nederland waarvan

in Nederland waarvan 27 met kunstopleidingen |

land. Zij richten zich veelal op 1 vakgebied | Er studeren

(KUO), dat is 4% van het aantal studenten in het hoger

is vormgeving (design), waar drie van de tien

studeert aan een van de conservatoria | Zo'n 15%

docenten in de kunst | Van alle HBO-opleidingen

(KUO) de minst goede vooruitzichten op een baan

van afgestudeerden, anderhalf jaar na afstuderen

veel hoger dan in andere sectoren | De vaak

Verward staar ik een beetje naar de woeste golven van de zee. Een column schrijven, waar schrijf je dan over? Welke voorstellingen je speelt? Waar je optreedt? Wat voor nieuwe plannen er op stapel staan? Hmmm, dan wordt het zo'n promotiepraatje over jezelf... En een column is geen verkooppraatje. Daar is ons impresariaat juist voor en dat doen ze naar mijn mening met heel veel liefde en aandacht voor cultuur, ontzettend goed. "Maar wat dan?" denk ik terwijl ik naar de golven kijk. Ik zit namelijk in Bloemendaal aan het strand op dit moment.

Ik heb net mijn zoon van bijna 13 weggebracht naar een vriendje in Haarlem. Want de mannen hebben een eigen YouTube-kanaal. Ze maken filmpjes, monteren het, zetten er muziek onder en hup... op het internet plaatsen. Wel handig hoor, dat je zoon straks de filmopnames van je eigen voorstellingen kan monteren. Alhoewel ik mij daardoor ook weer beetje oud voel. Ik volg het echt niet hoe en met welke snelheid hij dat allemaal doet.

Weer staar ik naar buiten en kijk ik naar de golven die zich met volle kracht oprollen en in het water storten om zich vervolgens weer te herpakken voor de volgende golf. Eigenlijk is dat ook precies wat er gebeurt met de kunst- en cultuursector, denk ik dan. Het zijn best pittige tijden. Het is onrustig en onzeker maar tegelijkertijd ontstaan er weer mooie dingen en samenwerkingen. Iedereen valt, soms hard, maar herpakt zich en klimt weer omhoog.

Omdat de sector zo is veranderd, zijn mijn theaterpartner Marc Nochem en ik anders gaan denken over het maken van theatervoorstellingen. Jaren maakten wij jeugdvoorstellingen met decors, die vaak alleen in het theater gespeeld konden worden of in een verduisterde ruimte en met ruime opbouwtijd. Dat moet anders kunnen, dachten wij toen. We moeten inspelen op een markt die onder financiële druk staat, een markt waarin scholen bijna geen tijd meer hebben om veel extra's te regelen, een markt waarin theaters anders moeten gaan ondernemen en sommige zelfs met moeite het hoofd boven water kunnen houden, een markt waarin het publiek steeds kritischer wordt, een markt die snel verandert en waarin het aanbod groot is. Dus... waarom dan niet voorstellingen maken met één minuut opbouwtijd, die overal gespeeld kunnen worden zodat wij op elke gewenste locatie kunnen spelen? Geen decor, twee acteurs, een muziekinstallatie en een stopcontact.

Maar natuurlijk wel met topkwaliteit aan spel, veel dynamiek en afwisseling, humor en de kracht van de verbeelding. Dat is nu Theatergroep THINK geworden. En ik ben zo trots en blij dat wij nu al twee voorstellingen hebben gemaakt, die wij al aan zoveel ouders, kinderen, meesters en juffen hebben kunnen laten zien. Wij zijn met de woeste stroming meegegaan. We hebben ons zoals vele andere theatermakers opnieuw uitgevonden. Na het instorten zijn we onder de woeste golven uitgekomen en heel eerlijk misschien zijn we er wel beter uitgekomen dan we er in gingen.

Ah, ik ga afsluiten want mijn heerlijke witbiertje wordt gebracht met daarbij een schaal tortilla chips. Kunstinstellingen, educatieve organisaties, theaters, acteurs, muzikanten, technici, laten we nog heel lang de handen ineenslaan en de kunstenmarkt laten bloeien, verrassen en nieuwe kansen creëren.

Ik staar nog even naar de zee en voel me gelukkig. Gelukkig dat ik zo'n mooi en dankbaar beroep heb. En ik hoop dat ik nog jaren zo door mag gaan.

Angelique Dorrestijn

Meer Informatie: www.theatergroepthink.nl

NA DE WOESTE GOLVEN

Column: Angelique Dorrestijn

De toekomst van theater

.....

Een pleidooi:
nieuw talent is
publiekstrekker

Door: Joriene Blom

.....

.....

Talent is hot. Bedrijven bouwen programma's om nieuwe talenten binnen te halen. Bedoeld om ontwikkeling hoog te houden, om nieuw perspectief en vernieuwing ruimte te geven. Binnen kunst en cultuur geldt precies ditzelfde belang van nieuw talent. Op het podium en achter de schermen binnen je organisatie. Door nieuw talent binnen te halen, bied je ervaring en breng je tegelijkertijd ook dat nieuwe perspectief binnen dat aansluiting vindt bij je klant, je doelgroep of je publiek. Onlangs benoemden theaterkenners het belangrijkste punt voor talentontwikkeling op het podium: "nieuwe theatermakers hebben simpelweg vliegreuven nodig". Hoe help je hier als theater aan mee?

Onbekend maakt [on]bemind

Met andere woorden: "men kan niet houden van wat men niet kent". Grote namen en bekend van tv of boek voorstellingen verkopen. Nieuwe talenten hebben (nog) geen bekende naam en dus is het lastiger om met hun voorstellingen een volle zaal te trekken. Terwijl juist deze nieuwe talenten voorstellingen maken die aansluiten bij het publiek van nu. Omdat ze een onderwerp behandelen dat actueel of herkenbaar is. Of omdat ze grenzen durven doorbreken. Vanwege de actuele taal die ze gebruiken, of nieuwe crossovers tussen genres die ze inzetten. De inhoud van hun voorstellingen ligt dus vaak dicht bij het publiek dat jij met je theater trekt of graag binnen wilt hebben. Het is dus niet het aanbod van nieuw talent dat niet past bij het publiek, maar de manier waarop hun aanbod gepresenteerd wordt. Dat biedt kansen: slechts het feit dat de naam van het gezelschap of de voorstelling onbekend is, heeft een nieuwe vorm van herkenbaarheid nodig om publiek te trekken.

Een herkenbaar nieuw concept

Stel, je wilt in een theaterseizoen een aantal nieuwe talenten laten zien. Wat is het verhaal dat je aan je publiek wilt vertellen om te komen kijken? Als je nieuwe muzikalenten wil laten zien, is dat bijvoorbeeld "een ontspannen zondagmiddag met nieuwe muziek, een goed glas wijn en plezierig gezelschap". Of voor nieuwe jeugdtheatermakers het veel gebruikte zondagochtendconcept voor peuterkleuter theater: vanaf 10:00 uur spelen in de foyer, ondertussen kletsen de ouders bij onder het genot van een lekkere cappuccino en om 11:00 uur is er altijd een mooie voorstelling die leuk is voor peuters, kleuters en hun (groot)ouders. Zo'n concept dat ieder jaar of iedere maand terugkeert, vertelt een verhaal dat herkenbaar is. Het belooft een beleving die altijd hetzelfde is, maar iedere keer met een nieuwe voorstelling van een nieuw talent. Zo biedt je je publiek een herkenbare beleving waar verrassing in zit waardoor ze makkelijk kunnen blijven terugkomen. Nieuwsgierig naar wat er deze keer gaat gebeuren, maar met de wetenschap dat het net zo gezellig, uitdagend of verrassend zal zijn als "altijd".

Bestaansrecht en publiek

Het ontwikkelen van zo'n concept begint bij waar jouw theater voor staat en bij de mensen die in jouw dorp, stad en omgeving wonen. Welke groepen wonen er? Wie komen er al naar het theater en wie nog niet? Wat doen ze in hun vrije tijd? Wonen ze er al lang of nog maar pas? Gingen ze vroeger naar theater? Komen ze nog steeds of zijn ze er nog nooit geweest? Hoe denken ze over jouw theater? Is het leuk, stoffig, uitdagend, toegankelijk of elitair? Deze zaken zorgvuldig onderzoeken en bediscussiëren met in ieder geval je medewerkers is stap één. Samen met de basisgegevens van je gemeente, vormt dit de basis om een concept te ontwikkelen waarin je nieuw talent kansen en vliegreun geeft en dat past bij jouw publiek of een specifieke publieksgroep.

Het ontwikkelen van een nieuw concept is dus geen opdracht van de afdeling programmering aan de afdeling marketing. Idealiter past het precies bij waar jouw theater voor staat en de publieksgroepen die je wil bereiken. Anders gezegd: het begint bij je reden van bestaan als theater. Waarom ben je er? Dat vertaalt zich in missie, visie en strategie waar marketing, net als theatertechniek, kassa, horeca, programmering en ook de functie van geld en partnerschappen onderdeel van zijn.

Want laten we niet vergeten dat financiering een valide component vormt om nieuwe concepten waar te maken. Heb je geen budget voor onderzoek en ontwikkeling, dan zul je aanvullende financiële partners moeten vinden. Het slimme aan dit soort concepten is dat jij je publieksgroep en verhaal al zo helder hebt, dat het makkelijker wordt een bedrijf of fonds te vinden dat deze waarden onderschrijft of er een raakvlak mee heeft. Misschien is wel het enige dat je nodig hebt om het financieel risico af te dekken, een bedrijf dat garant staat voor het geval je recettes tegenvallen.

De grote namen van morgen

Dit soort concepten is een manier om nieuwe theatermakers weer vliegreun te bieden. Er zijn theaters waar deze concepten zich al bewezen hebben. Waarbij niet alleen theatermakers een waardevolle plek hebben, maar ook nieuw of meer publiek het theater binnenkomt.

Die nieuwe talenten waar we het nu over hebben, zijn de toekomst en ook de grote namen van morgen. Dat geldt niet alleen voor theatermakers. Ook de nieuwe talenten binnen organisaties brengen nieuw perspectief en nieuwe ideeën mee. Zeker nu de wereld in hoog tempo verandert en in alle sectoren systemen veranderen of op omvallen staan, is die nieuwe inbreng hard nodig. Om voortbouwend op de rijke ervaring die er is, nieuwe perspectieven te verkennen en wegen toe te voegen. Zodat je als organisatie, instelling of theater relevant bent en blijft voor je artiesten, je publiek en je omgeving.

Joriene Blom werkt samen met theaters, festivals, artiesten en ondernemers aan nieuwe projecten. Hiervoor werkte ze voor de Stadsgehoorzaal Vlaardingen waar ze o.a. met het team nieuwe (jeugd)theaterconcepten ontwikkelde. In ieder project, of dit nu in de rol is van adviseur, ontwikkelaar of zakelijk leider, staat het verbinden van makers, publiek en/of partners vanuit het bestaansrecht van de organisatie centraal.

Mark van Vliet

Mark heeft wel wat te vertellen! Wat te bezingen ook! Want hij heeft veel twijfels en om hem heen ziet hij misstanden die hij niet kan of wil begrijpen! De voorstellingen geven altijd een kritische kijk op het leven en de maatschappij. In zijn voorstellingen creëert hij graag een alternatief universum met prachtige, soms pijnlijke metaforen. In zijn jeugdvoorstellingen zoekt Mark naar een goede mengeling van de laagdrempelige en humoristische benadering voor kinderen en zijn behoefte klassieke muziek en verhalen te behandelen. Slapstick, fysiek spel, beeldende humor en klassieke muziek vormen de basis.

Help! Ik heb een vlieg ingeslikt 4+

Een spannende muzikale voorstelling met heel veel dieren en prachtige klassieke muziek van o.a. Saint-Saëns, Rossini en Tchaikovsky.

Mark schrikt wakker! Hij heeft een vlieg ingeslikt! Wat moet hij nu doen? Die vlieg blijft maar rondjes vliegen in zijn buik! Hij kijkt rond in zijn slaapkamer en begint te fantaseren hoe allerlei dieren hem te hulp schieten. Kleine dieren, grote dieren, lichte en zware dieren, langzame en snelle dieren, lieve en gevaarlijke dieren. Als je goed luistert hoor je ze stuk voor stuk in de muziek. Allemaal komen ze helpen om de vlieg uit zijn buik te krijgen! Maar zal het ze lukken?

Meer informatie: www.markvanvliet.nl
of mail naar: info@markvanvliet.nl

Theatergroep Wie Walvis

Wie Walvis maakt humoristisch theater voor kinderen die zich groot voelen en volwassenen die weer even klein willen zijn. Grote thema's worden op een fantasievolle manier aangesneden. Hoe moeilijk het is om eerlijk, dapper of slim te zijn en wat je allemaal moet overwinnen om dat te worden. Het gezelschap ontwikkelt haar voorstellingen met wisselende muzikale spelers zodat er in de voorstellingen net zo plots een Mariachi band uit Mexico als een blazersensemble uit Rusland kan staan. Haar stijl tuimelt van slapstick naar momenten vol ontroering, van grote verhalen naar kleine geheimpjes en van intieme liedjes naar spectaculaire solo's.

Kraak (4+)

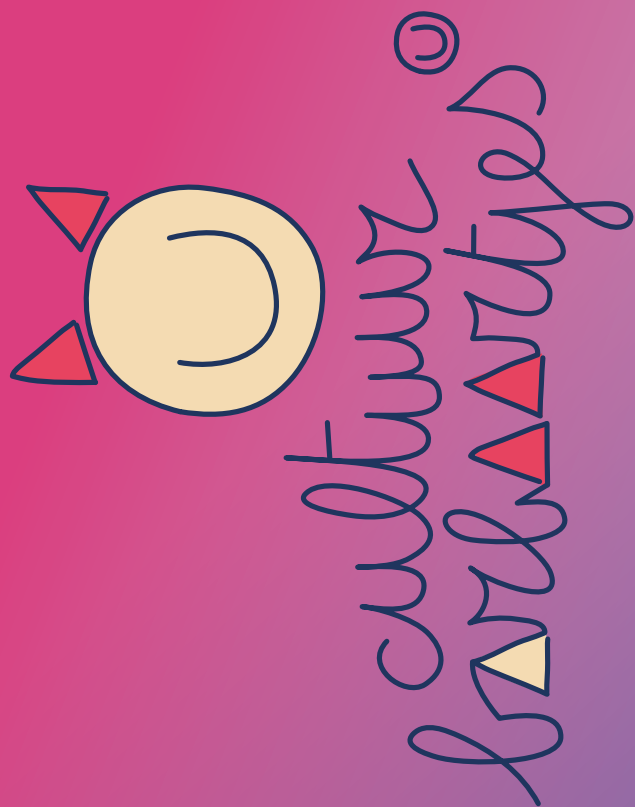
Met Kraak maakte Wie Walvis een ontroerende voorstelling over het leven van een heel oud mannetje. De voorstelling gaat over iemand missen, dingen vergeten en mooie herinneringen. Maar bovenal gaat Kraak over de liefde.

Sinds zijn vrouwtje er niet meer is vult Kraak zijn dagen met staren naar de regen en praten met zijn koekoeksklok. Als hij haar mist begint hij te kraken van verdriet. Op een dag komt er een meisje op bezoek. Ze dansen, eten pannenkoekjes en vieren zijn verjaardag. Het meisje komt hem zo bekend voor, maar waarvan ook alweer?

Meer informatie op www.wiewalvis.nl
of mail naar info@wiewalvis.nl

Theatergroep Wie Walvis

Cultuurbarbaartjes is een multimediaal platform waarop vraag en aanbod in de kindercultuur bij elkaar gebracht worden. Cultuurbarbaartjes wil laten zien dat kunst en cultuur voor iedereen gemakkelijk toegankelijk, vaak om de hoek en superleuk is! Dagelijks geven wij onze tips en adviezen over wat er allemaal te doen is en hoe en waar je cultuur kan ervaren met je kinderen. En we wijzen (groot)ouders en verzorgers, en natuurlijk ook de kinderen, de weg door het altijd ruime aanbod.

Cultuurbarbaartjes heeft op de eigen site een up-to-date agenda van alle culturele activiteiten voor kinderen. Veel van die activiteiten zijn voorzien van een recensie, opgesteld door een Cultuurbarbaartjes-reporter; een kind uit de doelgroep van de voor- of tentoonstelling. Daarnaast brengen we activiteiten onder de aandacht via Facebook, Twitter, Instagram én via onze bijzondere nieuwsbrief. Het aantal volgers stijgt dagelijks en zo bereiken we maandelijks meer dan 10.000 personen!

Maar wij staan ook de aanbieders van kindercultuur met raad en daad terzijde. Dat kan zijn over het aantrekkelijk maken van de activiteit voor kinderen. Maar ook over de marketing, inhoud, de wijze van presentatie of een uitgekende reclamecampagne via social media.

Zodoende hopen wij alle (groot)ouders en kinderen zoveel mogelijk cultuur te laten ervaren, want niets is leuker dan cultuur beleven met kinderen!

Marleen Hiemstra – Cultuurbarbaartjes
www.cultuurbarbaartjes.nl

STT-producties

uw partner in cultuureducatie

poppen-, muziek- en danstheater | toneelvoorstellingen
vertel- & literaire voorstellingen | workshops
interactieve voorstellingen
schoolbrede (dag)projecten

Theaterimpresariaat T. 0031 - (0)570 - 56 46 81 | info@sttproducties.nl | www.sttproducties.nl

Talent & Maas TD

**Spotten,
opleiden,
wortels laten schieten,
naam maken en
weer nieuwe kansen bieden.**

Marleen Hiemstra startte de website Cultuurbarbaartjes waarop het actuele aanbod van kunst en cultuur voor kinderen te vinden is. Marleen wil met Cultuurbarbaartjes ouders stimuleren met hun kinderen cultuur te beleven. "Het heeft iets in mij losgemaakt. En ik wil graag dat het bij iedereen iets losmaakt."

Meer informatie:
www.cultuurbarbaartjes.nl
www.maastd.nl

Niet voor elk podium is talentontwikkeling even vanzelfsprekend, maar het bruist bij sommige podia en theatergezelschappen echt van de jonge talenten. Zo'n broedplaats voor nieuw talent is Maaspodium, het programmerende deel van Maas Theater en Dans. Jolanda Spoel

is verantwoordelijk voor de programmering. Jonge makers en nieuwe talenten krijgen binnen van haar extra aandacht en kansen. Marleen Hiemstra van Cultuurbarbaartjes interviewde haar.

"Wij bestaan nu drie jaar en eigenlijk zijn we pas sinds twee jaar echt gaan programmeren. Het Maaspodium is een dynamische plek in de buurt en de stad. Een belangrijk aspect voor ons is talentontwikkeling, in alle mogelijke disciplines, daar voel ik me ook verantwoordelijk voor."

Het lijkt alsof de wil talent een stem en kans te geven in het DNA van dit podium zit. Je voelt en ziet het in alles. Producenten krijgen een kans op het podium. Dat kunnen jonge, net afgestudeerde makers zijn, maar ook makers die een staat van dienst hebben in producties voor volwassenen, die nu voor een jonge doelgroep willen produceren. Ook jonge spelers, soms nog niet afgestudeerd, krijgen een plek in het gezelschap. Dit levert een spannende dynamiek op door oude rotten en jong fris talent naast elkaar te zetten. En natuurlijk zijn in de backoffice ook plaatsen voor stagiairs, met het verschil dat de makers en spelers kiezen voor het vak en bijvoorbeeld marketingstagiairs ook naar andere beroepsgroepen uitwaaien.

Maar hoe kom je talent op het spoor? Inmiddels is Maas theater en dans een gevestigde naam en komen mensen regelmatig zelf aankloppen. Het is een gewilde plek voor stagiairs. De goede banden met de opleidingen van toneel- en dansscholen heeft een positieve invloed op de stroom. Het podium aan de St. Jobsweg is ook een plek voor talentontwikkeling. Jolanda: "Ik vind dat we als podium met beide benen in de samenleving moeten staan. Het publiek moet zich altijd thuis voelen hier. Dat betekent dat in de programmering een gevoel van evenwicht nodig is. Dat wil zeggen een mix van bekende (gesubsidieerde) namen, maar ook de jonge makers in de stad een podium geven."

Maas wil een rol van betekenis spelen in de stad Rotterdam en de buurt. Daarom is er de mogelijkheid voor iedereen met een goed idee, om op het podium te staan of zelf te produceren. Bijvoorbeeld Fresh, een speciale avond elke eerste vrijdag van de maand, waarin makers een vrije keus hebben in het inrichten van het programma. Elk Fresh-event heeft een eenmalig karakter en is zeer populair. De programmering zit nu al vol tot in het nieuwe seizoen. Daarnaast zoekt Jolanda elk seizoen zelf talenten op, intern genoemd Sleuteldragers, die al dan niet onder begeleiding hun producties presenteren, waarna het vaak zo is dat ze na één of twee seizoenen uitvliegen en elders terecht kunnen.

In de afgelopen cultuurplanperiode was talentontwikkeling geschrapt van de politieke landelijke agenda. In Rotterdam was gelukkig altijd plaats voor talentontwikkeling, omdat de Rotterdamse politiek voelde dat een jonge stad ook jonge talenten moet koesteren. Dat heeft natuurlijk ook invloed gehad op de wil van Maas zich intensief met dit onderwerp bezig te houden. En de toekomst lijkt alleen maar beter te worden. In het nieuwe Kunstenplan is weer ruim plaats gemaakt voor talentontwikkeling, in de breedste zin van het woord. Dat is een goede zaak, want "talentontwikkeling is spotten, maar ook opleiden, wortels laten schieten, naam maken en nieuwe kansen bieden."

BRRR

Een humoristisch verhaal vol nieuwsgierige pinguïns, koude neuzen en sneeuw... heel veel sneeuw.

Een Eskimo, helemaal alleen op de poolcirkel. Zijn iglo als een koud huis vol warmte. De ijspegels laten iedere dag een weemoedig deuntje horen, maar zowel dat lied als de kou deren hem niet. Hij heeft het goed zo. Totdat hij bij het ijsvissen een verkleumde man naar boven hengelt. Dit zet hun beide werelden op z'n kop.

TG Graasland is een nieuwe naam aan het jeugdtheaterfirmament, maar bestaat uit de twee ervaren theatermakers Emiel de Jong (Cabaretduo Schudden) en Harold Schraven. Zij hebben van Brrr! een nagenoeg tekstloze, zeer beeldende, erg grappige en muzikale voorstelling gemaakt.

Brrr! is een warme voorstelling over de gewenning om alleen te zijn en het dilemma om je aan te passen. Wat als je elkaar denkt te snappen, maar elkaar toch niet begrijpt?

TG Graasland is een lang gekoesterde droom van Emiel de Jong (de helft van Cabaretduo Schudden). Samen met oud klasgenoot Harold Schraven blaast hij Theatergroep Graasland leven in. Graasland maakt jeugdvoorstellingen die visueel zeer prikkelend zijn, ondersteund door (live) muziek.

Meer informatie: www.tggraasland.nl

JONG GELEERD IS OUD GEDAAN

Onderzoek: Nikki de Groot

Veel basisscholen zijn bezig met het uitzetten van leerlijnen voor cultuureducatie, iets wat de rijksoverheid en de cultuursector zeker aanmoedigen. Iedereen is het er namelijk over eens dat cultuureducatie een vaste plek moet krijgen binnen het onderwijs. Cultuureducatie is belangrijk voor zowel persoonlijke ontwikkeling als creativiteit. Maar komt deze nadruk op kunst en cultuureducatie de professionele podiumkunst wel ten goede? Frank van der Hulst (directeur van Kunst Centraal) stelt in een artikel voor de LKCA "De kunst verdwijnt uit de cultuureducatie en dat is de dood in de pot".

De leerlijnen die door scholen en de overheid in het leven zijn geroepen zijn heel goed voor de kinderen, maar gaan vaak ten koste van het daadwerkelijk bezoeken van podiumkunst. Deze leerlijnen richten zich voornamelijk op het uiten door middel van kunst of cultuur. Productieve en actieve kunsteducatie speelt hierin een veel grotere rol dan de receptieve kunsteducatie: kijken naar kunst. Het bezoeken van een theater blijkt in werkelijkheid zelfs vaak niet in leerlijnen voor te komen. Docenten geven vaker muziekles en soms wordt er ook wel eens een dansdocent van de lokale dansschool ingehuurd, maar het bezoeken van professionele podiumkunst schiet daar vaak bij in. Een mooi voorbeeld hiervan is het feit dat minister van onderwijs, cultuur en wetenschap, Jet Bussemaker, een subsidie in het leven heeft geroepen om het muziekonderwijs naar een hoger niveau te tillen. Er is een totaal budget van 5 miljoen euro beschikbaar, alleen zijn er op 26 januari maar enkele tientallen scholen die daar beroep op hebben gedaan en dat terwijl er 7000 scholen in Nederland te vinden zijn. Het is kwalijk dat hier zo weinig beroep op wordt gedaan want muziek is wel heel belangrijk voor kinderen, het zorgt voor ontwikkelingen in het brein volgens Erik Scherder, neuroloog.

Wat gebeurt er als scholen hun verantwoordelijkheid om jonge kinderen kennis te laten maken met receptieve en professionele podiumkunst niet meer nemen? Licht er dan niet een grotere verantwoordelijkheid bij de theaters? Moeten theaters niet kwaliteitsproducties programmeren om kinderen de culturele opvoeding mee te geven die ze verdienen en nodig hebben? Volgens Pieter de Rooij, CRM-expert in de podiumkunsten, is culturele opvoeding een van de bezoeks-motieven van theaterbezoekers. "Jong geleerd is oud

gedaan" zeggen ze dan...

Maar komt het publiek wel naar deze voorstellingen toe? Bezoekers zijn allang geen probeer-consumenten meer, bezoekers zijn beslis-consumenten. Ze willen niet zomaar een voorstelling bezoeken waarvan ze niet weten wat er komen gaat, ze willen vooraf garantie dat wat ze gaan zien leuk is. Bezoekers zullen dus eerder geneigd zijn een voorstelling te bezoeken van een bekende producent of een titel die bekend is van bijvoorbeeld tv. Anita Twaalfhoven, expert in jeugdtheater en cultuureducatie, zegt dat Nederlands jeugdtheater toonaangevend is in de wereld, maar gesubsidieerde kwaliteitsproducties lijden onder commerciële successen.

Jong geleerd is oud gedaan zeggen ze dan, maar wat wordt de kinderen van tegenwoordig nog geleerd over kunst? De conclusie uit meerdere onderzoeken is dat het steeds moeilijker wordt om een kwaliteitsproductie dan wel op school, dan wel in het theater te zien.

Maar wanneer de jeugd nú het theater niet bezoekt, hoe ziet de toekomst van theaters in Nederland er dan uit? Volgens Frank van der Hulst moet in de nieuwe regeling van cultuureducatie met kwaliteit receptieve kunsteducatie, dus museum- en voorstellingsbezoek, ook een vaste plek krijgen. Hopelijk gaan scholen daardoor toch ook meer ruimte creëren in hun cultuuronderwijs voor kunst als doel en niet enkel als middel om zich te leren uiten. Door theaters wordt er op veel plekken in het land gezocht naar mogelijkheden om de beslis-consumenten binnen te krijgen met kwalitatief hoogwaardige hedendaagse jeugdvoorstellingen. Want juist theaters willen kinderen vaak meer bieden dan enkel commerciële successen en bekend van tv-producties. Vaak blijkt het interessant om jeugdtheaterfestivals te programmeren om in een overkoepelend marketing concept kinderen kennis te laten maken met hedendaagse jeugdvoorstellingen.

Gelukkig wordt er dus naar antwoorden gezocht want samen moeten we ervoor zorgen dat de volgende generaties ook nog kunnen genieten van kunst. Dat gunt u uw (klein) kinderen toch ook?

Nikki de Groot studeert dit jaar af als Leisure manager aan de NHTV te Breda. Voor haar afstudeeronderzoek richt zij zich op de trends en ontwikkelingen binnen de jeugdprogrammering van theaters in Nederland. Aan de hand van de deskresearch voorafgaand aan dit onderzoek kan zij al een aantal zeer noemenswaardige constateringën doen over de markt van jeugdtheater en cultuureducatie.

Aan: Lesia Sondorp

← U hebt dit bericht beantwoord op 23-02-16 14:40.

Liefs, Linda

Aan: Lesia Sondorp

← U hebt dit bericht beantwoord op 23-02-16 15:25.

Lesja: Jij bent binnen Zonder Mouwen ook veel bezig met de educatie bij onze voorstellingen. Waarom?

Aan: Lesia Sondorp

← U hebt dit bericht beantwoord op 23-02-16 16:22.

En jij?

Aan: Lesia Sondorp

← U hebt dit bericht beantwoord op 23-02-16 16:54.

En mijn wens? Ik wens dat Zonder Mouwen speelt met de dingen uit het leven en veel kinderen helpt te spelen met het leven!

Aan: Lesia Sondorp

← U hebt dit bericht beantwoord op 23-02-16 17:15.

Oja meer informatie over ons en onze voorstellingen vinden de lezers natuurlijk op www.zondermouwen.com

Aan Linda van Denderen

← U hebt dit bericht beantwoord op 23-02-16 15:15.

Kinderen moedigen mij aan om ingewikkelde verhalen of thema's uit te pluizen en helder te maken, om te blijven spelen en om te blijven geloven dat er veel meer kan en mogelijk is dan je soms denkt. Daarom. Ik vind het belangrijk om kinderen serieus te nemen, om ze mee te nemen in een andere wereld waarin ze toch dingen herkennen. Dat het iets raakt: plezier, verdriet, boosheid, angst. En dat er grappjes in zitten. Ik hou van grappjes.

.....Mijn wedervraag: wat moet er voor jou in ieder geval in een jeugdtheatervoorstelling zitten?

Aan Linda van Denderen

← U hebt dit bericht beantwoord op 23-02-16 15:45.

Ik vind dat een heel belangrijk en leuk aspect. Educatie maakt de theaterbeleving nóg groter! Doordat kinderen de mogelijkheid krijgen om zelf met het thema van de voorstelling aan de slag te gaan, verbinden ze zich er meer mee. Voor onze nieuwe voorstelling 'Wij redden de wereld' hebben wij voor het eerst apart subsidie aangevraagd voor de educatie. Zodat wij de educatie bij deze voorstelling nog grootser kunnen aanpakken met ons digitaal wij-redden-de-wereld-pakket waarmee de klassen worden uitgenodigd om zelf ook de wereld een stukje mooier te maken! Wat ik ook fijn vind aan educatie is dat je op twee verschillende manieren, educatief en theateraal, iets kan meedeven over hetzelfde thema.

En, uh... Waar ben jij het meest trots op binnen Zonder Mouwen?

Aan Linda van Denderen

← U hebt dit bericht beantwoord op 23-02-16 16:36.

Maar ik ben wat dat betreft niet helemaal objectief want ik heb zelf het concept bedacht en de voorstelling geregisseerd :-)

Als je wat zou mogen wensen voor Zonder Mouwen... wat zou je dan wensen?

Aan Linda van Denderen

← U hebt dit bericht beantwoord op 23-02-16 17:07.

Mooi Lin, daar sluit ik mij graag bij aan!

Lk wens ook dat de beleidsmakers, scholen en kunstinstellingen het belang en de noodzaak van jeugdtheater keer op keer blijven onderstrepen en ondersteunen, inhoudelijk en financieel. Dat wij gezamenlijk blijven strijden voor kwalitatief, mooi, spectaculair, ontroerend jeugdtheater. Want dat is onmisbaar!

P.S. En nee, hierin ben ik ook niet geheel objectief ;-). En dat komt doordat wij de afgelopen jaren zoveel blije gezichten hebben gezien. Rode wangen van in het donker naar een verhaal kijken en jezelf even verliezen. Handen die werden vastgehouden als het spannend werd. Je maakt iets mee, je ontmoet, je wordt geraakt en dat wens ik ieder kind!

Wij Redden de wereld verwacht oktober 2016
Theatercollectief Zonder Mouwen
Fotografie: Floris Heuer

Prachtig ontroerend mooi prentenboek van Jaap Robben en Merel Eyckerman. Over een oma en wat zij allemaal geweest is voor ze oma werd! Want jouw oma is ook meer geweest dan enkel jouw oma! Dit boekje gaat ons zeker inspireren voor onze nieuwe kinderboekenweek voorstelling "mijn oma, voor altijd jong!" #zinin #voorleestuin #groep1t/m4 #bibliotheek #4+

TG Locals Kinderboekenweek
www.tglocals.nl

Oma's op zoek: Oma is aan het wachten. Ze wacht op iets heel belangrijks, ze wacht op de leukste dag van de week. Vandaag gaat ze op stap met haar liefste kleinkind! Samen zoeken ze dan naar de leukste plekjes voor de mooiste avonturen. Maar waar blijft dat kleinkind toch? Voor kinderen vanaf 2 jaar en de groepen 1 en 2.

Studio de Bakkerij Kinderboekenweek
www.studiodebakkerij.nl

'Het boek van Max' van Peter van Dijk een muzikale vertelling waarin de tegenstelling groot en klein op een grappige manier wordt uitgespeeld. Perfect voor kinderen vanaf 3 en de groepen 1 en 2!

STT-Producties Kinderboekenweek
www.sttproducties.nl

Joris en de geheimzinnige toverdrank 7+, PO groep 4-6

Joris beleeft een spannend avontuur als hij een geheel eigen drankje voor zijn oma gaat maken. Uit de enorme ketel die op het fornuis staat, komen spannende pruttelgeluiden. De vele niet-alledaagse ingrediënten zorgen er voor dat het drankje van Joris een toverdrankje wordt. Daarna begint het fantaseren van Joris pas echt. Waren de dieren echt zo groot? Begon grootmoeder echt zo te groeien? En had ze echt gegaloppeerd op dat reuzenpaard, tussen de koeien en de reuzenkippen? Hoe het met Joris afloopt, is te zien tijdens in deze fantasievolle voorstelling.

STT-Producties Kinderboekenweek
www.sttproducties.nl

Max zoekt in zijn hoofd naar zijn oma en doet mooie, stomme, lieve en ontroerende ontdekkingen. Een muzikale en ontroerende voorstelling over herinneringen en oma's! Voor de groepen 5 t/m 8. #muziektheater #cultuureducatie #6+

KoeterwaalsKinderboekenweek
www.koeterwaals.nl

Je zou maar zo kunnen tekenen!
#dewereldisjecanvas

BurobladInspiratie
www.buroblad-magazine.nl

De voorleestuin: Theater en voorlezen, perfecte mix!

TG Locals Taal en Theater
www.tglocals.nl

Hoeveel zou de wereld wegen? #Fien #7+

Word ik blij van!

Buro Bannink

Rockconcert voor de hele school! #schoolbreed #gaaf #HippeGasten

Buro Bannink
Schoolbreed
www.burobannink.nl

Voor alle juffen en meesters die meer muziek willen in hun klas! Complete laagdrempelige digitale muziekmethode! Met kant- en klare actuele lessen. Alle domeinen van muziek. Doorlopende leerlijn volgens SLO leerplan muziek. Mét enthousiasmerende trainingen.

123ZING
Muziekeducatie
www.123zing.nl

Er was weer... wat gebeurde er na 'ze leefden nog lang en gelukkig'? Wij spelen het voor de hele school! In elk klaslokaal kunnen we spelen en elk niveau krijgt een eigen sprookje. #schoolbreed #cabaretvoorkinderen

TG THINK
Schoolbreed
www.theaterindeklas.net

Romeinse rijk komt tot leven in een swingende voorstelling! Cleopatra van Witte Raaf is met muziek van Queen een feest voor de hele school!

Witte Raaf
Schoolbreed
www.theatergroepwitteraaf.nl

'Mijn vriend en ik!' Ontroerend mooie voorstelling over de vriendschap tussen twee jongens. De één hier geboren en de ander hierheen gevlucht. Soulshine Connection

Buro Bannink

Hoe kijk jij met jouw leerlingen naar theater? Ontdek de blik van jouw klas. Maak kennis met Visible Thinking en andere methoden om over kunst te praten. #kunsteducatie #nascholing #AndersKijkenNaarKunst

OneDayArtist
Blikverruimende workshops & projecten
www.onedayartist.nl

Boek uit je hoofd! Er gebeurt van alles in het hoofd van Biek wat je niet kan zien. Daarom tekent ze het voor het publiek. #fantasie #beeldend #jeugdtheater #cultuureducatie

Koeterwaals
Taal en Theater
www.koeterwaals.nl

Whaha! Dit lijken me te gekke boekjes om voor te lezen! Niet zo netjes, echt van nu! Wij zijn fan van Jaap Robben dus benieuwd!

Buroblad

Dansstorm Oost, het Arnhemse dansgezelschap van Julia Dieckmann, Judith Naber en Marlies Weeting, profileert zich met bijzondere kunsteducatieve voorstellingen. Een rode draad in hun werkwijze is de keuze voor samenwerking met andere disciplines.

In de identiteitsvoorstelling 'Ik ben Ik' ontmoeten dansers en live-tekeningen elkaar op het podium. Bij de milieu-georiënteerde voorstelling NATUURLijk, performen de dansers binnen de op een witte dansvloer geprojecteerde natuurbeelden. In Missie in de Melkweg beweegt het gezelschap zich binnen een planetenstelsel. Kunst en Educatie gaan bij Dansstorm Oost hand in hand. De makers over hun werkwijzen, uitgangspunten, passie en het leggen van verbindingen met andere disciplines:

"In eerste instanties vertrekken we altijd vanuit de belevingswereld van kinderen van verschillende leeftijdsgroepen. Wat interesseert hen, wat raakt hen, waar zijn zij mee bezig, dat zijn vragen die wij ons stellen. Dit bepaalt mede het thema dat wij kiezen om een voorstelling te maken. Wij verbinden aan het gekozen thema altijd een artistiek én een maatschappelijk doel. Ook sluiten wij aan bij thema's die binnen het onderwijs spelen en daar behandeld worden.

Wij werken graag met andere disciplines samen. Op deze manier kunnen wij grenzen van de dans opzoeken en ook overschrijden. De vragen die wij ons binnen dit onderzoek stellen is: in hoeverre geeft een andere discipline mogelijkheden en in hoeverre worden wij erdoor beperkt? Beide scenario's zijn interessant en openen nieuwe mogelijkheden en vormen.

Ontwikkelingen in het onderwijs houden we altijd in de gaten. De eisen die aan ons gesteld worden ervaren we nooit als een belemmering. De kerndoelen zijn onderliggers voor ons werk, maar uiteindelijk maken wij wat wij willen maken en sluiten daarmee blijkbaar goed aan op het beleid van scholen.

Het 'heilige vuur' binnen Dansstorm Oost is echt onze passie voor dans en onze onderlinge samenwerking. Wij vinden het allemaal interessant om dans te onderzoeken en om verschillende interdisciplinaire samenwerkingen aan te gaan. Naast het onderzoek zelf is ons doel om het publiek-in het bijzonder kinderen- te raken, te enthousiasmeren, te prikkelen, uit te dagen en te interesseren voor zowel de dans alsook voor de wereld waarin wij leven.

De rode draad binnen ons werk is dat wij een combinatie maken van toegankelijkheid en artistieke kwaliteit. Wij nemen kinderen als toeschouwer serieus en spreken hen op hun belevingswereld aan, zonder kinderachtig te zijn."

Meer informatie: www.dansstormoost.nl

het 'heilige vuur' van
dansstorm oost?

Kunst als educatie!

Impresariaat Uit de Kunst (UdK), is het grootste gespecialiseerde bureau in muziek-, dans- en theatervoorstellingen voor het onderwijs, zowel in primair als voorgezet onderwijs.

UIT DE KUNST
impresariaat kunsteducatie
... HOREN, ZIEN, BELEVEN, GENIETEN!

Meer informatie:
www.iudk.nl
info@iudk.nl
030-7115105

ALS CARRIERE EEN BASISCHOOL WAS,
ZATEN WIJ NOG IN
DE KLEUTERKLAS

TG LOCALS OVER HUN PASSIE, WERK EN TOEKOMST

Ferry Spigt en Denise Lukkenaer leerden elkaar kennen tijdens hun studie en drie jaar geleden startten zij samen een eigen jeugdtheatergezelschap. Onder de naam Tg Locals werken ze heel hard om een plekje te veroveren binnen jeugdtheaterland en dat lukt hen aardig. Ze maakten in deze korte periode al vijf verschillende voorstellingen en spelen door het hele land voor theaters, scholen, bibliotheken en musea. Wij zijn benieuwd naar de achtergrond en beweegredenen van deze nieuwe talenten.

Jullie kennen elkaar al vanaf jullie studie, spelen samen vanaf het derde jaar en gingen samen op tour naar Marokko en Zuid-Afrika met Ferry's afstudeervoorstelling.

Dan hebben jullie al veel bereikt en werken jullie dus voor jonge makers al wel een lange tijd samen! Gaat dat altijd goed?

Ha! Natuurlijk gaat niet altijd alles goed en dat hoeft ook niet. Echt ruzie hebben we nooit, maar we zijn wel heel verschillend. Dat proberen we in ons voordeel te laten werken. Onze kwaliteiten liggen duidelijk op andere terreinen. Ferry denkt altijd vanuit beeld en vorm en heeft een scherp oog voor detail. Denise is weer goed in schrijven en maakt de liedjes voor de voorstellingen. Als het gaat om keuzes maken is Ferry vaak bedachtzamer en Denise meer intuïtief. Soms leidt dit alles tot een perfecte balans. Zo niet, dan gaan we veel praten, dan harder praten en als we er samen niet uit komen dan zijn er een aantal mensen om ons heen die we vertrouwen en bij wie we terecht kunnen voor advies.

Als jullie zo verschillend zijn als makers wat is dan een typische Locals voorstelling?

Een typische Locals voorstelling? Dat is een fantasierijk verhaal vol liedjes met de poëtische teksten van Anouk Saleming. Die brengen we met veel energie, verbeeldingskracht en beweging tot leven. Naast kinderen mee te slepen in een spannend verhaal, is het belangrijk voor ons dat er tijdens of na het zien van een Locals voorstelling iets waardevols gebeurt in de hoofden van de kinderen. Iets dat misschien wel doorgalmt in hun eigen levens buiten de zaal. Zo'n hoger doel kan zijn om de kinderen met een zo open en nieuwsgierig mogelijke blik de wereld weer in te sturen. Door bijvoorbeeld een heel vreemd, onhandig personage aan ze voor te stellen die uiteindelijk toch door de kinderen in het hart gesloten wordt.

Omdat jonge kinderen nog veel minder ervaringen hebben dan grote mensen, zijn er zoveel mogelijkheden om ze te verrassen en om ze nieuwe dingen te laten zien. We gebruiken onze fantasie, gevoel voor humor en overtuigingskracht om ons jonge publiek kennis te laten maken met compleet nieuwe werelden en ideeën.

Het beeld op de voorkant van buroblad is uit jullie nieuwe voorstelling 'Het Geheim van de Liefde'. Een voorstelling over wetenschappers die de liefde onderzoeken. Dat klinkt interessant maar hoe kom je erop? Hoe komt zo'n Locals voorstelling tot stand?

Als je een voorstelling gaat maken geef je jezelf een kader, een startpunt. Bij ons kan dat een thema zijn, zoals 'wetenschap'. Het kinderboekenweek thema van 2015 was inspiratie voor 'Het Geheim van de Liefde'. Ook kan het een kinderboek zijn, zoals het mooie 'Josephina, een naam als een piano' van Jaap Robben, dat we in een van onze Voorleestuinen voorlezen. En 'Bobbie & Zora', waarin Bobbies witte wereld plots in aanraking komt met de kleurrijke vreemdeling Zora, is vrij geïnspireerd op Dick Bruna's Nijntje & Nina,

waarin Nijntje een penvriendinnetje uit een ander land heeft. Uit zo'n thema rolt na brainstormsessies een concept voor een verhaal. Dan ga je je samenwerkingen zoeken zoals een schrijver, vormgever, regisseur etc. Met dat team vragen we vervolgens een projectsubsidie aan. Daarna gaan we pas echt maken en repeteren we een week of zes, waarna een try-out periode volgt. De nieuwe voorstellingen presenteren we daarna op de presentatiedag, en het seizoen daarna luiden we met de officiële première de tournee in. We leren nu dat het goed is om soms een paar jaar druk bezig te zijn om een voorstelling op te planken te krijgen. In het begin hadden we een te gek idee en gingen direct van start. Nu weten we dat er veel meer bij komt kijken dan alleen maken en spelen.

Hoe doen jullie dat dan? Zowel spelen, maken als organiseren?

Een onvermoeibaar gevoel van enthousiasme en noodzaak om steeds weer mooie verhalen te vertellen zijn de motor achter al het werk dat erbij komt kijken. Want het is inderdaad veel meer dan alleen spelen: je onderhoudt contacten met allerlei samenwerkingspartners. Je bent aan het plannen, schrijven, zingen, vergaderen, boekhouden, sjouwen, repeteren, spelen, maken, probeert tijd vrij te maken om nieuwe dromen te kunnen dromen en tussendoor vind je jezelf op een origami cursus omdat je in een voorstelling realtime vogels moet kunnen vouwen. Hoe onmogelijk het ook lijkt, tot nu toe zouden we deze veelzijdigheid voor geen goud inruilen voor welke andere baan dan ook.

Buroblad draait deze keer inhoudelijk om 'jonge, nieuwe makers' en 'aanstormende talenten'. Vinden jullie dat jullie in deze categorie horen?

Of we talentvol of nog echt zo jong zijn, laten we graag aan anderen over. Makers zijn we zeker. We zijn drie jaar geleden officieel begonnen als groep en hebben ons met veel energie in het veld gegooid, dus we zijn enigszins aan komen stormen. We werken vanuit oprechte passie voor jong publiek en hebben twee hoofden vol ideeën, waarvan nog maar een beginnetje is aangeraakt. Als carrière een basisschool was, zaten wij nog in de kleuterklas. We spelen vadertje en moedertje zoals we onze oudere broers en zussen zien doen, bedenken ondertussen onze eigen spellen, ontdekken de grenzen, gaan regelmatig onderuit op het speelveld, vergeten de val snel omdat we zo in ons spel opgaan en we huilen als iemand gemeen tegen ons doet. We zijn nieuwsgierig, proberen veel uit en kijken waar ons dat heen brengt.

En als aanstormend talent, waar droom je dan van?

Een eigen bus is onze eerste droom. Een iets vaster team om ons heen, inclusief educatieve afdeling om mooie educatieve projecten rondom onze voorstellingen te gaan verwezenlijken. Een ultieme droom is een eigen huis met repetitiestudio, kantoor, grote decoropslag en een prachtige theaterzaal onder één dak. Om publiek te kunnen ontvangen en om naar terug te keren na het reizen. Maar buiten de materiële dingen dromen we er natuurlijk vooral van met dezelfde energie te blijven maken en verhalen te blijven vertellen in welke vorm dan ook. Nu zijn het theatervoorstellingen, ooit misschien ook wel kinderboeken, liedjesprogramma's of een Bobbie & Zora tv-show. En dat we maar nooit, nooit, nooit alle antwoorden mogen vinden om vervolgens op automatische piloot te gaan. Dat is de nachtmerrie.

Meer informatie: www.tglocals.nl

Knetterende
KAMPVUUR

Kokende
KOKOSHOET

Stuiterende
STRANDSTOEL

Moederlyke
MARSHMALLOW

Zingende
ZWEMBROEK

ZOEK...

Bruine
BOM

Klitsende
cocktail

Drukke
drankje

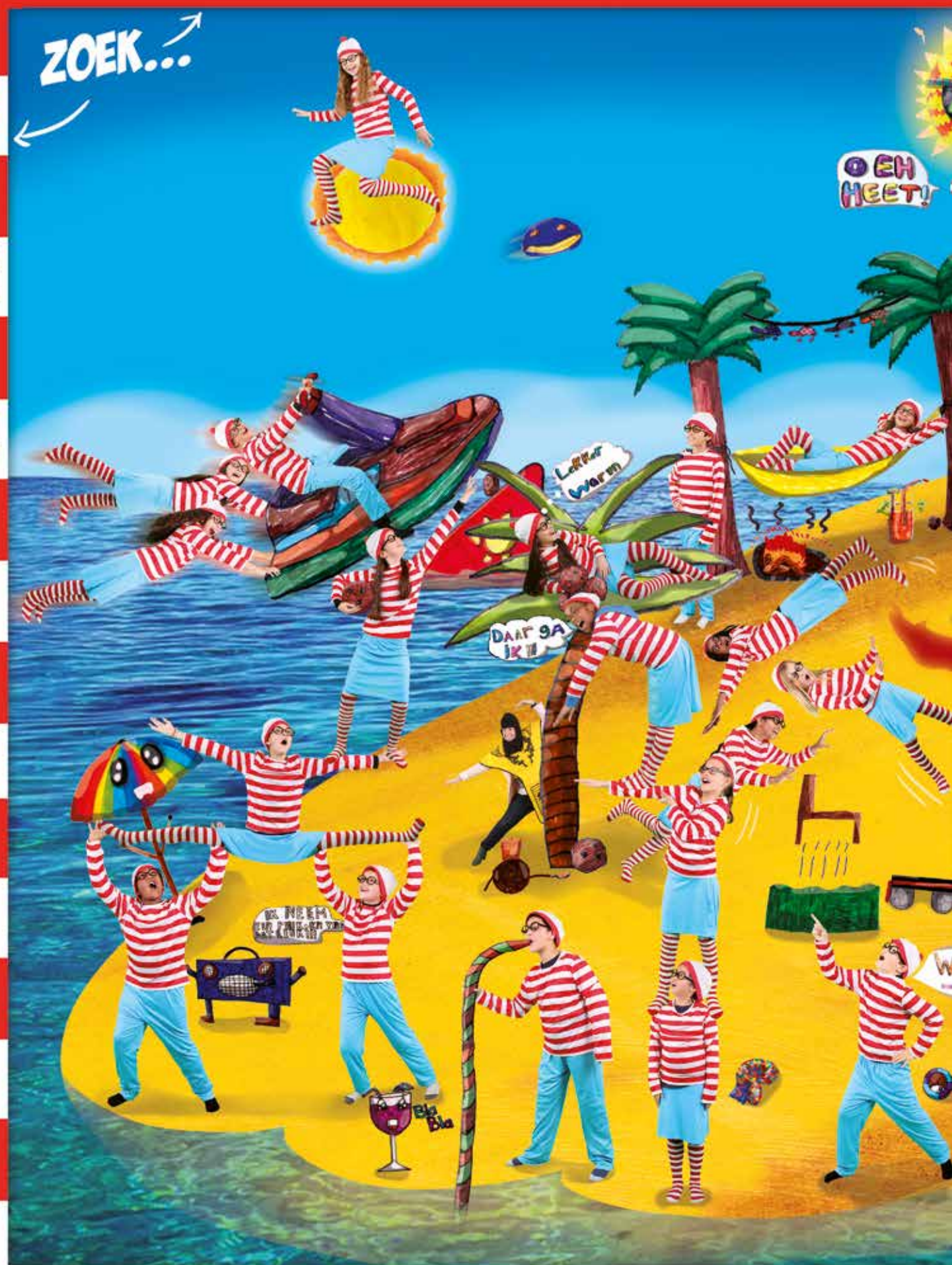
EH
HEET!

Lekker
warm

DAAR GA
IK U

WIE NEEM
DE ZAKKEDOP?

eh
Bla

Maak met je klas(sen) in één ochtend een eigen **'WAAR IS WATTE?! POSTER'**

Laat deze workshop aansluiten bij jullie thema en maak met Held & Bloem producties een unieke A2 zoekplaat!

super
SAMBABAL

Prettige
Parasol

Zorro de
ZINKEBIL

HOLLENDE
HARDOEK

RIJ MENDE
RADIO

agressieve
ANAKOS

SCHILDPAAD
SLINGER

fruitice
frisBee

domme
duikBral

WAAR IS WATTE?! 'TROPISCH EILAND'

brainstormen / storyboards / allitereren / tekenen / greenscreen photoshoot / ieder een eigen A2 poster

Check voor meer info: www.waariswatte.nl Wanneer komen wij bij jou op school?

Waar is Watte?
Productions

Oog voor roezger

KLASSIEKERS VOOR KINDEREN

Wanneer we kijken naar het publiek van de toekomst en de toekomst van theater kan je niet anders dan ook stil staan bij het verleden. Al eerder besteedden we in buroblad ruim aandacht aan het belang van toneelklassiekers bij jongeren. Maar ook oude verhalen, mythes, sages en geschiedenis vormen voor veel jeugdtheatermakers een bron van inspiratie. We laten enkelen van hen aan het woord.

ERNST WEERSTRA THEATERBUREAU HET VERTELTHEATER

“klassiekers vertellen ons waar we vandaan komen”

Oude verhalen zoals de mythen van de oude Grieken, sprookjes en sagen zijn anno 2016 nog vaak een inspiratiebron voor jeugdtheatermakers en verhalenvertellers omdat ze nog steeds grote zeggingskracht hebben.

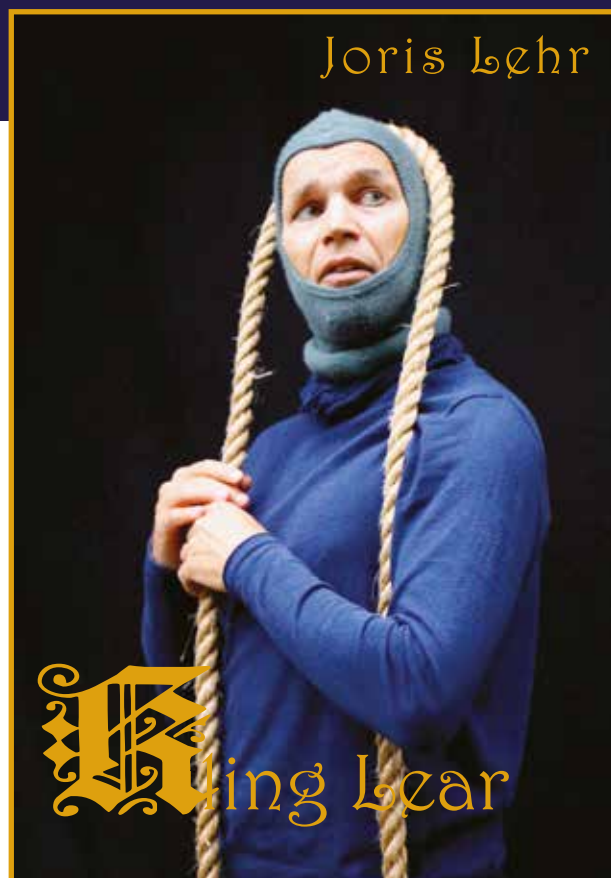
Verhalenverteller Eric Borrias boekt al jaren grote successen met zijn bewerkingen van beroemde jeugdboeken zoals ‘De brief voor de koning’, ‘Scheepjongens van Bontekoe’ en ‘Koning van Katoren’.

Eric vertelt: “Waarom vertel ik ‘oude’ verhalen? Nou simpel: omdat ze niet ‘oud’ zijn. Die oude verhalen worden niet voor niets al heel lang verteld; ze bevatten thema’s die van alle tijden zijn en dus altijd actueel blijven. Mijn klassiekers spelen zich weliswaar af in het verleden, maar gaan over durven, over keuzes maken en dingen anders doen dan mensen van je verwachten, over vriendschap en doorzettingsvermogen. Dat maakt dat mijn publiek zich kan verbinden met de hoofdpersoon en zichzelf erin herkent. En zolang die herkenning er is, blijven oude verhalen het waard om te vertellen.”

Griekse tragedies en mythen of oude volkssprookjes van Grimm of 1001-nacht, maar ook klassieke verhalen uit de wereldliteratuur gaan over het leven. In deze verhalen gaat de hoofdpersoon vaak op zoektocht en komt na lange omzwervingen uiteindelijk weer thuis, en vindt vervolgens daar nou net datgene waarvoor hij op zoektocht was, een metafoor voor het zoeken naar een eigen identiteit. Zo gaan de verhalen over de omzwervingen van Odysseus over de zoektocht naar een veilige thuishaven, een basisbehoefte die iedereen herkent. In alle oude verhalen komen universele thema’s en grote emoties als liefde, haat, jaloezie en woede voor, deze zijn niet alleen van alle tijden, maar ook van alle leeftijden.

Ook Joris Lehr werkt graag vanuit een klassieker en zegt over William Shakespeare: “Hij baseerde veel van zijn toneel werken op stukken en verhalen uit de klassieke oudheid. Bij Shakespeare is een tragedie niet langer alleen maar tragedie maar lopen tragedie en komedie door elkaar. Net als in het echte leven zelf. De mensen konden zich herkennen en spiegelen aan een Hamlet die gek werd van verdriet, ze konden meelachen met Falstaff die kon lachen om zijn eigen tekortkomingen en gruwen van Jago’s listen en leugens. Shakespeare is een geweldig verhalenverteller waarbij het opvalt dat het niet zozeer is wát hij verteld maar hoe hij het vertelt. Hij laat de beweegredenen van elk personage zien waardoor geen enkel verhaal zwart wit is.”

“Als ik mijn klassiekers zoals Anna’s Oorlog over de tweede Wereldoorlog, De Vliegende Hollander over de VOC-tijd en Hansje Brinker over polders en dijken vertel, dan merk ik aan het publiek, dat ze de herkenning heel fijn vinden. Hier hadden ze al eens van gehoord en na afloop weten ze van de hoed en de rand,” vertelt Marjo Dames. “Klassiekers vertellen ons waar we vandaan komen. Kennis die we gezamenlijk hebben over het verleden, Klassiekers kennen is daardoor een verrijking van de mens. Het vertellen van klassiekers heeft de unieke kans dat de geschiedenisverhalen bloed en leven ingeblazen krijgen, dat het ineens gaat over mensen die wij allemaal hadden kunnen zijn daardoor is het makkelijker voor leerlingen om de verbinding met het verhaal te maken.”

“Verrassend eenvoudig en origineel: hoe hij met een touw verschillende personages uitbeelde. Verhaal werd heel begrijpelijk gebracht!”

In zijn voorstelling over de klassieker Koning Lear vertelt Joris Lehr vanuit de ogen van de nar van de oude koning. Er was eens een koning die drie dochters had. De koning was zo oud dat het hem niet meer lukte om alle kaarsjes van zijn verjaardagstaart uit te blazen. Hij besloot om zijn rijk over zijn drie dochters te verdelen. Welke dochter hield het meest van hem? En welke dochter kreeg welk deel? Maar spraken zijn dochters oprecht? De oudste twee dochters praatten hun vader naar de mond, maar de jongste dochter wilde eerlijk zijn en kon het niet over haar lippen krijgen.

Met een stuk touw verbeeldt Joris alle personages en een denkbeeldige wereld. De nar spreekt altijd de waarheid en weet de koning in tijden van mineur met humor op te beuren en hoopvol te stemmen en het publiek te boeien. Dit beroemde verhaal van Shakespeare over waarheid en verzoening wordt verteld door de nar van de koning, de dwaas die als enige de waarheid spreekt. De clown die grappen bleef maken, ook toen de koning alles kwijt was. En zelfs in een armzalig hutje op de hei, als de koning ook zijn verstand dreigt te verliezen blijkt lachen het beste medicijn. Er gloort weer hoop voor Koning Lear en zijn rijk.

“Het is prachtig, hoe Joris met zo weinig een compleet beeld kan maken, en zo mooi hoe hij schakelt tussen de personages. De kinderen waren elke minuut geboeid.”

Meer informatie: www.verteltheater.nl

SUSANNE ROOS THEATERGROEP FIEN

“Een Mythe is spannend vanaf de eerste zin”

“Eigenlijk waren we nooit van plan om een mythe te vertellen”, aldus maakster en actrice Susanne Roos. Met theatergroep Fien speelt zij de voorstelling ‘Ariadne, het meisje en de minotaurus’. Het begon met een van de meest complexe muziekstukken die er ooit zijn gecomponeerd. ‘The Crown of Ariadne’ van componist R. Murray Shafer. Een stuk over Ariadne, Theseus, de minotaurus en het gevecht in een gruwelijk labyrint.

Ik zag hoe harpiste Liesbeth Vreeburg dit speelde tijdens haar afstuderen aan het Conservatorium in Utrecht en was meteen gegrepen. Hoe fantastisch zou het zijn als we hier een jeugdvoorstelling van kunnen maken!

Bij harpmuziek denk je misschien snel aan iele, hemelse klanken. Maar Shafer laat de harp echt zweten, ploeteren en kraken! Heldere noten moeten soms glijden naar een dissonant. Snaren moeten soms knerpen. De klankkast wordt betrommeld en er moet in geroepen worden. Daarvoor gebruiken we een oude keukenrol!

Om het de harpist nog wat moeilijker te maken, staat in de compositie ook beschreven dat er triangels, bekkens en ander slagwerk moet worden bespeeld. Er staan zelfs aanwijzingen in voor een soort choreografie.

Meer nog dan ik verwacht had, zijn grote groepen kinderen geboeid en misstilt. Een mythe is spannend vanaf de eerste zin. Het zijn immers verhalen van bijna tweeduizend jaar geleden. Juist dat deze verhalen zo lang de tijd overleven, geeft ook aan hoe goed ze zijn. Alleen moet je het behapbaar maken. De verhalen zijn enorm van omvang, met een godenwereld en vele zijpaden.

In mythes is alles zonder nuance. Een boze koning is woedend. Een straf is het doden van kinderen en laten opvreten door een monster. Ook de gruwelijkheid is zonder subtiliteit. Hoe wordt het emotioneel en invoelbaar vroegen wij ons als makers af.

Daarom hebben we ons geconcentreerd op Ariadne. Hoe is het als je vader alleen maar oorlog voert? Of als je een moeder hebt die verliefd raakt op een stier? Hoe is het voor een meisje om een broer te hebben die voor de helft een stier is? Daar kun je geen verstopperij mee spelen... We ontdekten dat Ariadne eenzaam is en op zoek naar een nieuwe broer. Dat verhaal is uiteindelijk de rode draad van de voorstelling geworden.

Je zou een enorm decor kunnen hebben en veel acteurs voor alle rollen, maar wij hebben het helemaal teruggebracht tot de kern: een vertelling. Juist dat roept zoveel op. Daardoor kun je als publiek zelf verbeelden hoe de minotaurus of het doolhof eruitzien. En voor mijzelf als actrice is dit, zelfs na honderd keer spelen, een van de leukste dingen waardoor ik het nog steeds fantastisch vind om te doen.”

Een muzikale vertelling over broertjes, dappere daden en je kleiner voelen dan je bent.

“Ik ben Ariadne. Alleenstaand kind van 1 meter 54. Mijn vader heeft het veel te druk met koning zijn en mijn moeder is nogal hysterisch. Ze smeert lippenstift op haar wangen, drinkt parfum en werd verliefd op een stier. Echt waar! Daardoor kreeg ik een broer. Een Minotaurus. De ene helft stier en de andere helft jongetje. Iedereen is bang van hem, behalve Theseus. Hij is 1 meter 30 en held van beroep! Zal hij iedereen bevrijden van mijn monsterbroer? En wil Theseus dan misschien mijn broertje zijn?” ‘Ariadne’ is een spannende vertel-voorstelling geïnspireerd op een oude Griekse mythe. Meer dan 15 muziekinstrumenten vormen het muzikale decor.

‘Ariadne, het meisje en de minotaurus’ is geschikt voor kinderen vanaf 6 jaar en voor de groepen 3 tot en met 6. De voorstelling kan op school in een gymzaal of speel-lokaal gespeeld worden.

Meer informatie: www.theatergroepfien.nl

ROSA PETERS TG WITTE RAAF

“Niet voorzichtig maar wel zorgvuldig met jong publiek”

Oude verhalen gaan over werelden van lang geleden. Zo lang geleden, dat niemand van nu weet hoe die werelden er uit zagen. En of ze echt bestaan hebben. En eigenlijk doet dat er ook helemaal niet toe. Vanuit het hier en nu kunnen we met onze eigen verbeelding opnieuw die werelden kleur geven: de mensen die er leefden een gezicht geven en laten ademen. In het theater kunnen we hun avonturen met hen mee beleven. Misschien leren we er iets van of geeft het ons plezier om even een hele andere wereld in te stappen dan die van ons.

“Oude verhalen zijn voor mij als regisseur en theatermaker een heerlijke basis voor een voorstelling” laat Rosa Peters, artistiek Leider van Theatergroep Witte Raaf ons weten. “Ik start met de heldere verhaallijn en de duidelijke boodschap of moraal die de meeste verhalen in zich dragen. Vervolgens neem ik de vrije hand om elementen te veranderen. Daarbij waak ik ervoor dat ik trouw blijf aan het oude verhaal maar dat mijn eigen boodschap voor jong publiek subtiel en toch helder naar voren komt.

Deze oude verhalen zijn vaak zó rijk van taal en gelaagd qua thematiek, dat je ze tekort doet door te beweren dat ze over één specifiek onderwerp gaan. Dit geeft mij de ruimte als maker om te kiezen welk thema ik wil uitlichten en wat ik meer op de achtergrond breng. Bijvoorbeeld met het verhaal van Icarus, het eerste oude verhaal dat ik bewerkte voor kinderen wat over hoogmoed gaat. “Hoogmoed komt voor de val”. Maar ik wil kinderen juist vertellen wél hoogmoedig te zijn! Hen laten zien dat ze alles kunnen! Verken de wereld, probeer alles uit en verken langzaam je eigen grenzen, niet gehinderd door angsten of andere beperkingen. Die boodschap past perfect bij het verhaal van Icarus en vormde voor ons publiek een veel interessantere boodschap.

De dood en de liefde komen ook in veel verhalen voor en dat kan je goed behandelen in theater voor kinderen. Ik ben er zelfs van overtuigd dat kinderen daar behoefte aan hebben. Ieder kind komt op een gegeven moment in aanraking met bijvoorbeeld de dood. Ze zien het op televisie, vinden een dode vogel op straat of een grootouder komt te overlijden. Om in een voorstelling een ander met zoiets als de dood te zien worstelen kan helend werken. Door te zien dat je op veel manieren verdrietig kunt zijn. Dat niemand van ons weet hoe je hiermee om moet gaan. Dat niemand alleen hoeft te zijn in zijn verdriet. Dat we elkaar kunnen proberen te helpen, door naar elkaar te luisteren en te laten weten dat je er voor iemand bent. Maar ook door op een gegeven moment weer grappen te kunnen maken, zodat er ook weer lucht komt wanneer het leven erg zwaar voor je is, dat het leven doorgaat.

Wel vind ik dat je als theatermaker helder moet kiezen wat je over zo'n groot onderwerp aansnijdt en waarom. Je hoeft niet voorzichtig te zijn met jong publiek, wel zorgvuldig. Daarom maak ik bewust de keuze om veel lucht in de voorstellingen te brengen door gebruik van veel humor en muziek. Zo hebben alle kinderen een bijzonder goede theaterervaring en extra bagage om op een andere manier naar de wereld te kijken. Daar doe ik het voor.

De bekende Griekse mythe over Orpheus en Eurydice wordt tot leven gebracht in een spannende, swingende familievoorstelling doorspekt met aanstekelijke bewerkingen van de liedjes van Johnny Cash en June Carter! Orpheus is een fantastische zanger. Alle mensen, dieren en bomen raken in vervoering als ze zijn muziek horen. Het liefst zingt hij voor zijn vriendinnetje Eurydice. Wanneer zij door een giftige slang wordt gebeten en sterft in zijn armen is Orpheus ontroostbaar! Hij kan geen muziek meer maken. Hij kan niet leven zonder zijn geliefde. In de onderwereld gaat hij naar haar op zoek. Met zijn muziek weet hij de bazen van de onderwereld zo ver te krijgen dat Eurydice met hem mee naar boven mag. Op één voorwaarde... Tijdens de lange weg terug naar boven mag hij niet omkijken. Hij moet erop vertrouwen dat zij met hem mee blijft lopen. Zing mee met de bekende country liedjes in dit spannende verhaal uit de wereldliteratuur over liefde, muziek en vertrouwen.

‘Niet omkijken!’ is geschikt voor kinderen vanaf 6 jaar en speelt voor de groepen 3 tot en met 7. Het is zeer geschikt als familievoorstelling. Witte Raaf kan overal spelen en neemt eigen technische spullen mee.

Meer informatie: www.theatergroepwitteraaf.nl

Tijdloze sprookjes van LaMelis een ode aan de fantasie

In de kleurrijke dansvoorstellingen van het Bossche dansgezelschap LaMelis komen sprookjesachtige werelden tot leven, waarin niets is wat het lijkt en alles mogelijk is.

De eigenzinnige choreografe/danseres/docent Helma Melis (1973) is de drijvende kracht achter LaMelis. Zij tekent voor zowel de choreografie als voor het ontwerp van het decor, de kostuums en de muziekkeuze. Dit 'totaalpakketje' is meteen het handelsmerk van LaMelis. De choreografe maakt een totaalconcept, dat alle elementen van de voorstelling omvat: decor, kostuums, dansmateriaal en zelfs een titel. De beelden die daaruit ontstaan zijn associatief, toegankelijk, energiek en humoristisch.

Met haar danstheater wil de van oorsprong Vlaamse choreografe Helma Melis uitdrukken dat -ondanks dat we dit zo graag willen- niet alles zich in een hokje laat stoppen: "Soms gebeuren dingen nou eenmaal gewoon zonder dat we precies begrijpen waarom". De werkelijkheid en de waarheid zijn rekbare begrippen, in Helma's wereld zit de verbeelding op de troon. Behalve de fantasie centraal te stellen, spelen ook de thema's 'goed en kwaad' en 'dat het ok is om anders te zijn' altijd een rol in haar voorstellingen voor kinderen.

De laatste producties van LaMelis kregen welluidende titels mee als '...En Het Grenzeloze Zwarte Sleutelgat (puntje puntje puntje)' en

H.K.H.P.P.P. (Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Palaver Poederneus). In H.K.H.P.P.P. leeft de Prinses in een absurdistische, uitvergroete wereld vol pracht en praal, met alle luxe binnen handbereik. Toch gaat zij gebukt onder het leven in een ivoren toren, en is zij jaloers op de bedienden die zich met alleen verbeelding kunnen vermaken.

Ook in '...En Het Grenzeloze Zwarte Sleutelgat (puntje puntje puntje)' wordt de kijker visueel overdonderd. Decorstukken en attributen hebben afmetingen die niet gangbaar zijn. In het sprookje over twee broertjes die erg van trommelen houden en achter een grote klok wonen, wordt met sferen en werelden gespeeld. Eenheid van tijd en plaats verdwijnt via de klok, die een doorgang biedt naar een andere wereld.

Dit totaal-danstheater vol visueel spektakel geeft LaMelis een eigen plaats in de danswereld. Voor kinderen zeer toegankelijk, en bovenal een ode aan de fantasie.

Meer informatie: Impresariaat Uit de Kunst,
www.iudk.nl | 030-7115105 | Info@iudk.nl

UIT DE KUNST
Impresariaat kunsteducatie
...HOFFER, ZIEK, BELIEVER, SERBIET!

fotografie: Joost van Dijk

Kaspar H.

Geschiedenis komt tot leven

Een muzikale voorstelling voor iedereen vanaf 7 jaar over wat er gebeurt als je niet meer weet welk verhaal het dichtst bij de werkelijkheid in de buurt komt. Met verschillende muziekinstrumenten vertelt Nochem & Van Luyn het verhaal van een jongen waarover meer meningen bestaan dan feiten.

Duitsland, Neurenberg, mei 1828

Er rijden geen auto's, geen treinen, geen trams, zelfs nog geen fietsen.
Mensen lopen, als ze echt rijk zijn hebben ze een koets met paarden.
Heren dragen hoge hoeden, lange jassen en laarzen, dames lange jurken, hoeden en sjaals.
Mensen worden gemiddeld maar 45 jaar oud.
De industriële revolutie is net geweest dus fabrieken schieten al paddenstoelen uit de grond.
Hier in Neurenberg zijn dat voornamelijk staalfabrieken die grote roetwolken de lucht inpompen.
En wie werken er in die fabrieken?
Kinderen, kinderen vanaf een jaar of vier want die zijn lekker klein en bovendien goedkoop.
Gesloten riolen zijn er nog niet, dus wat er door de wc gespoeld wordt loopt even later door goten over straat. In de winter als het koud is ruik je dat niet zo, maar nu, op zo'n warme lentedag...
De stank van het open riool mengt zich met de geur van de fabrieken
En daar tussen alle mensen
staat een jongetje op straat met een paardje van hout....

Meer informatie: www.nochemenvanluyn.nl

VIRTUAL REALITY

IN HET THEATER

GARAGE TDI SPEELT

DOMOVOJ MAXIMUS

In deze verrassende voorstelling die meteen aanslaat bij het jonge publiek, wordt de virtuele wereld gebruikt om het publiek alert te maken voor de gevaren van het internet. Het zit dicht op de belevingswereld van deze doelgroep en daagt uit om in de voorstelling te kruipen, soms letterlijk. Kinderen zitten op het puntje van de stoel en hebben vaak de drang om het speelveld op te lopen om het hoofdpersonage te helpen om keuzes te maken.

De innemende Joleen van de Kabouter Bestrijdingsdienst Beilen ontvangt het publiek in een bedrijfsoveral. De kabouterbestrijdingswagen met beeldschermen, materialisator, geluids- en beeldtechniek staat klaar. Normaal gesproken werkt Joleen op de afdeling logistiek, maar omdat Harm Jan in comateuze toestand in het ziekenhuis ligt, neemt ze zijn lezing over. HJ's bewustzijn is namelijk via een gedachtensensor-helm in het internet verdwenen. Daar waart hij nu rond als avatar. Heel zielig vindt Joleen, die 'zekere gevoelens' koestert voor HJ...

Vol goede moed begint Joleen aan de powerpointpresentatie en legt de toehoorders alles uit over het bedrijf, de kabouterdetectiemethoden en de manier waarop kabouters gematerialiseerd en daardoor onschadelijk worden.

Ineens begint het kabouteralarm te loeien: Kabouter gedetecteerd! Met een speciale camera maakt Joleen de kabouter zichtbaar, hij rent weg tussen de voeten van de toeschouwers. Vanaf dat moment gebeuren er allerlei wonderlijke, spannende dingen. HJ verschijnt op het projectiescherm, eerst met geschreven tekst, maar hij blijkt ook via het beeldscherm live te kunnen praten met het publiek. Hij weet hoe je Domovoj Maximus onschadelijk kan maken, namelijk door voorwerpen uit games te verzamelen.

De missie van Joleen begint. Zij stuurt haar avatar door allerlei nieuwe en bestaande games (o.a. Super Mario, Farmville, Minecraft). Daarbij geholpen door een ter zake kundig, jeugdig publiek.

Uiteindelijk, door de daadkracht van het publiek, belanden we op een idyllisch tropisch eiland waar de confrontatie met Domovoj plaatsvindt. Zoals het een goed verhaal betaamt, blijkt alles toch nog heel anders te zijn dan we dachten.

De kabouters blijken hun sprookjeswereld van de ondergang te willen redden. Die wordt namelijk bedreigd door het realisme van de moderne geweldsgames. Als HJ's bewustzijn door Domovoj weer met zijn lichaam verenigd wordt, verschijnt hij ook fysiek op het toneel waar hij uit zijn zwartwit denken wordt verlost op de traditionele sprookjesmanier: hij wordt wakker gekust. Eind goed, al goed.

Regisseur Henk de Reus maakt met deze voorstelling gebruik van de nieuwste technieken op het gebied van nieuwe media. Hij deed samen met het Maplab in Utrecht onderzoek naar live-performance in samenhang met AR-techniek en game-industrie. Hieruit kwam dit bijzondere resultaat met een mooie balans tussen live theater en de virtuele wereld. Parallel aan dit onderzoek interviewde de educatiemedewerker leerkrachten om te kijken waar de voorstelling aan kon sluiten binnen het onderwijs en de belevingswereld van kinderen. Beide onderzoeken vertaalde De Reus naar jeugdtheater. Zij vormen de basis voor de jeugdtheatervoorstelling Domovoj Maximus welke geschikt is voor kinderen van groep 5 tot en met 8.

Informatie en boekingen
STT-produkties
0570 - 56 46 81
info@sttprodukties.nl
www.sttprodukties.nl

Boer Boris

Een humoristische, beeldende muziektheatervoorstelling voor kinderen vanaf vier jaar gebaseerd op de Boer Boris prentenboeken van Ted van Lieshout en Philip Hopman. Over je best doen, trots zijn op jezelf en anders zijn dan de rest.

Boer Boris woont op een boerderij. Hij heeft allerlei dieren, machines en een moestuin. Vandaag krijgt hij een bijzondere brief. Er komen twee inspecteurs op bezoek. Oei, dat is spannend. Boer Boris moet het beste van zichzelf en de boerderij laten zien. Maar wat is het beste? Zusje Sam schiet te hulp en samen gaan ze keihard aan het werk.

Heer Otto

Verrassende moestuinen, dansende scooterhelmen, unieke witte pinguïns en bijzondere personages. De dames en heren van Heer Otto maken humoristisch, beeldend jeugdtheater voor op scholen en in theaters. Een fysieke speelstijl met een flinke dosis muzikaliteit en interactie. Voorstellingen die je fantasie op hol doen slaan én je weer met beiden benen op de grond zetten.

Heer Rick Schellinkhout en Dame Lidion Zierikzee zijn het artistiek brein van Heer Otto. Als artistiek leiders en acteurs bedenken en spelen zij alle producties. Het duo werkt samen met maskermaker Frans Krom en een klein team van vaste acteurs en muzikanten.

Meer informatie: www.heerotto.nl
of mail naar info@heerotto.nl

De mooiste **websites** en **SchoolApp** voor het onderwijs

Vergroot ouderbetrokkenheid. Professioneel, gebruiksvriendelijk en mediawijls!

Kies voor kwaliteit

Zeker in tijden van krimp is herkenbaarheid van uw school belangrijk. Laat daarom zien waar uw school voor staat en draag dit uit op een heldere en professionele wijze.

Bel voor een gratis adviesgesprek: 0182 -74 90 90
www.hetschoolvoorbeeld.nl

het schoolvoorbeeld.nl
ONTWERPBUREAU VOOR HET ONDERWIJS

BEKIJK ONS AANBOD 2016 - 2017

BSO

PRIMAIR ONDERWIJS

VOORTGEZET ONDERWIJS

MBO

WWW.HOFPLEINEDUCATIE.NL

VIER
MUZIEK,
THEATER
EN DANS
VOLOP!

GA MET DE
HELE SCHOOL
HET PODIUM OP!

Het is altijd een feest een voorstelling te maken met de hele school. Een team van docenten neemt het over en gaat met de hele school aan de slag. De voorstelling spelen ze aan het eind van de dag voor papa's, mama's, opa's, oma's, broers, zussen en alle andere geïnteresseerden.

Van kleuters tot groep 8; allen staan op het podium te schitteren! De school ontvangt voorafgaand aan de projectdag een uitgebreid informatiepakket. Hierin wordt aangegeven per klas wat ze gaan doen, welke kostuums meegebracht moeten worden en welke knutselopdracht ze krijgen. Op de dag zelf gaan de kinderen aan de slag met het knutselen van kostuums, rekvisieten of decor en natuurlijk repeteren voor de voorstelling. De gymzaal wordt omgetoverd tot een kleurige ruimte waar die kinderen zullen schitteren.

De kinderen zitten rondom het speelveld zodat ook zij kunnen genieten van hun schoolgenootjes in de voorstelling. In de voorstelling wisselen de groepen elkaar af en spelen ze samen het grotere geheel. Aan elk puntje is gedacht en samen maken we een dag om nooit te vergeten!

De dagprojecten van Onder het Buro worden op maat gemaakt voor een school waardoor er nooit een school te groot of te klein is om samen met een voorstelling iets te vieren. Er zijn meerdere projecten met overkoepelende thema's standaard beschikbaar maar ook is een nieuw project met een thema op aanvraag zo ontwikkeld.

meer informatie:
www.onderhetburo.com
info@onderhetburo.com

Karin Bannink is impresario bij Buro Bannink. Zij specialiseren zich in hedendaags jeugd- en jongerentheater en werken veelvuldig samen met diverse onderwijsinstanties.
Meer informatie: www.burobannink.nl

Met mijn zelfgebakken bananenbrood en een kopje koffie zit ik in de auto. Het is nogal een eind van Rotterdam naar Ulft dus ik ben voorbereid. Ik ben voorbereid op vanmiddag en ik ben voorbereid op de reis er naartoe. Ik heb overal over nagedacht. Het wordt een lange dag en helaas spendeer ik het grootste deel ervan alleen in mijn auto. Dat gaat dus niet zonder voorbereiding, routeplanning en de juiste mindset.

Ik ben uitgenodigd om op de conferentie van 'Cultuur Mij Oost' te spreken over kwaliteit en hoe ik dat bepaal. Zo rijdend in mijn kleine wagentje gaat er wat twijfel door mijn hoofd. Hoe kan ik nou aan andere professionals vertellen hoe het zit? Want wat weet ik er nou van en wie ben ik om dit te vertellen? Want hoe weet ik eigenlijk wat kwaliteit is? "Dat weet ik gewoon. Ik werk zo intens en vaak met theater voor kinderen dat ik kwaliteit er zo tussenuit haal", zou ik kunnen redeneren.

Helaas heb ik mezelf echter nog nooit op deze stelligheid en dit zelfvertrouwen kunnen betrappen. Mijn werk zou dusdanig veel makkelijker verlopen wanneer ik deze stelligheid wel zou hebben. Maar altijd twijfel ik of ik kwaliteit wel kan beoordelen. Wat is kwaliteit? Kwaliteit waarin? Kwaliteit voor wie? Kan je kwaliteit niet alleen beoordelen als je weet wat het doel ergens van is? Pas als je weet waarom een beleving aangeboden wordt aan een kind weet je of een voorstelling dit doel ook echt kan bereiken.

Door mijn werk zie ik heel veel theatervoorstellingen voor kinderen, jongeren en volwassenen. Helaas merk ik bij mezelf dat mijn houding in de zaal echt anders is dan van een ongetrainde kijker. Vaak weet ik al welke keuzes een maker zal gaan maken en daarom

word ik dus (helaas) nog zelden verrast. Met die reden neem ik altijd "ongevormde" kijkers mee en wil ik altijd weten wat zij ervan vonden.

Ik herinner me nog dat ik met een vriendin naar een bewegingstheatervoorstelling voor kinderen vanaf 8 jaar ging. Tijdens het applaus ging er een gevoel van ontlading door de zaal. Maar ik, ik voelde enkel de ontlading van anderen. Wij hadden er beiden geen bal van begrepen en hadden elkaar niet aangekeken om niet in de lach te schieten. Waar ging dit over? Wat wilden ze me zeggen? Wat moet ik hiermee? In een gesprek met de programmeur bleek dat dit één van haar favoriete voorstellingen was: "prachtig", "aangrijpend" en "echt de topper van het festival". Op dat moment viel bij mij weer even het belangrijkste kwartje uit mijn werk. Gelukkig valt dat kwartje vaker en dan probeer ik dat ook aan anderen mee te geven: Kunst kan de beste en tegelijkertijd de slechtste beleving zijn die er is. Het speelt zich namelijk compleet af in het hoofd van de kijker. In het hoofd gebeurt er iets met het product. Of het nou een voorstelling is of een kunstwerk. In het hoofd van de aanschouwer wordt het pas iets, krijgt het pas zijn verhaal en komen alle delen pas bij elkaar. Daardoor wordt het product een beleving met de daaraan verbonden kwaliteit.

Doordat de beleving pas kwaliteit vergaart in het hoofd van de aanschouwer probeer ik altijd op basis van andere termen te beoordelen of een voorstelling goed is voor jeugd of jongeren. Zo kijk ik altijd naar de professionaliteit van makers. Welk doel hebben zij voor ogen en behalen ze dit doel? Maken ze bewuste keuzes of zijn de goede aspecten van een voorstelling hen overkomen? Weten ze wie hun doelgroep is en weten ze bij die doelgroep door te dringen en een beleving neer te leggen? Maar met name beoordeel ik makers op passie, visie en overtuiging.

Persoonlijk wil ik mensen het liefst inspireren om te leven vanuit passie, om vol te gaan voor iets waar jij in gelooft, waar je hart sneller van gaat kloppen en waar je buik zich van omdraait bij de gedachte dat je dit nooit meer mag doen. Ik denk dat kinderen dit al zo jong mogelijk moeten leren en dat theater daar een heel mooi middel voor is. Mijn simpele oplossing is om passie met passie op te wekken. Om kinderen te leren dat als je je hart volgt, je de wereld een stukje mooier maakt.

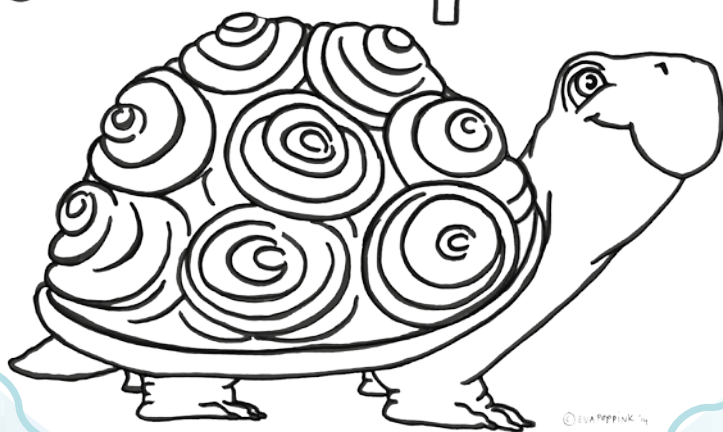
Mijn bananenbrood is op, de koffie is koud en ik ben in Ulft. Met het dichtslaan van de deur laat ik mijn hele verhaal over kwaliteit dat ik had voorbereid in de auto achter. Ik heb maar één ding dat ik wil bepreken. "Ik geloof niet in kwaliteit". Ik geloof wel in professionaliteit, in kennis en in smaak. Maar bovenal geloof ik dat de kracht van theater en educatie ligt in het overbrengen van een klein sprankje licht. Licht dat in de toekomst steeds feller kan gaan schijnen, iemand helpt zichzelf te ontdekken, een kijker passie bij de ander en zichzelf laat ontdekken. Een sprankje licht waardoor een kind voorbereid met routeplanner en alle benodigdheden de weg op gaat, zijn of haar hart achterna.

Dit wordt een mooie discussie!

"wat weet ik er nou van? en wie ben ik dan wel om te vertellen wat kwaliteit is?"

SCHILD PAD IS ZIJN KLEUR KWIJT!
KLEUR JIJ HEM IN?

Schildpad

SCHILD PAD ZOEKT EEN HUIS

Het kijk- en luisterboek van Anke Kuypers, Eva Poppink en Marc Kuypers was de basis voor de gelijknamige muzikale vertelvoorstelling. Een frisse voorstelling voor peuters en kleuters boordevol muziek, gedichtjes, liedjes en interactie.

Schildpad raakt z'n schild kwijt in een storm. Hij kan het nergens meer vinden. Schildpad gaat op zoek naar een nieuw huis. Hij komt een hondenkok, een vogelnestje en een vissenkomp tegen. Maar in die huisjes woont al iemand! De hond, de vogels en de vissen helpen Schildpad om zijn eigen huisje terug te vinden. Want er is niks zo fijn, als lekker knussig thuis te zijn!

Meer informatie: www.schildpadzoekteenhuis.nl

TG LOCALS SPEELT

HET GEHEIM VAN DE LIEFDE

Een humoristische, muzikale en kleurrijke voorstelling over vriendschap, wetenschap en de liefde. Kan je écht alles onderzoeken?

IJsbrand is een geniaal wetenschapper. Hij houdt van dingen die je zeker kunt weten. Hij doet onderzoek naar het meest onmeetbare verschijnsel: De Liefde. Samen met zijn assistente Victoria werkt hij aan een liefdesdrank, die de wereld mooier moet gaan maken. Voor de feestelijke onthulling van het drankje is muzikant Thijs ingehuurd. Wanneer de passionele muziek van Thijs de steriele onderzoeksruimte in komt stromen, worden de verhoudingen flink op scherp gezet. De liefdesdrank wordt ingezet voor eigen geluk en dan... lijkt alles wat vast stond plots weer los. 'Het Geheim van de Liefde' gaat over passie voor onderzoek en onderzoek naar passie. Over overvolle hoofden en fladderende buiken. Met zwele muziek, veel humor en verwarrende feiten.

Meer informatie: www.tgthelocals.com

